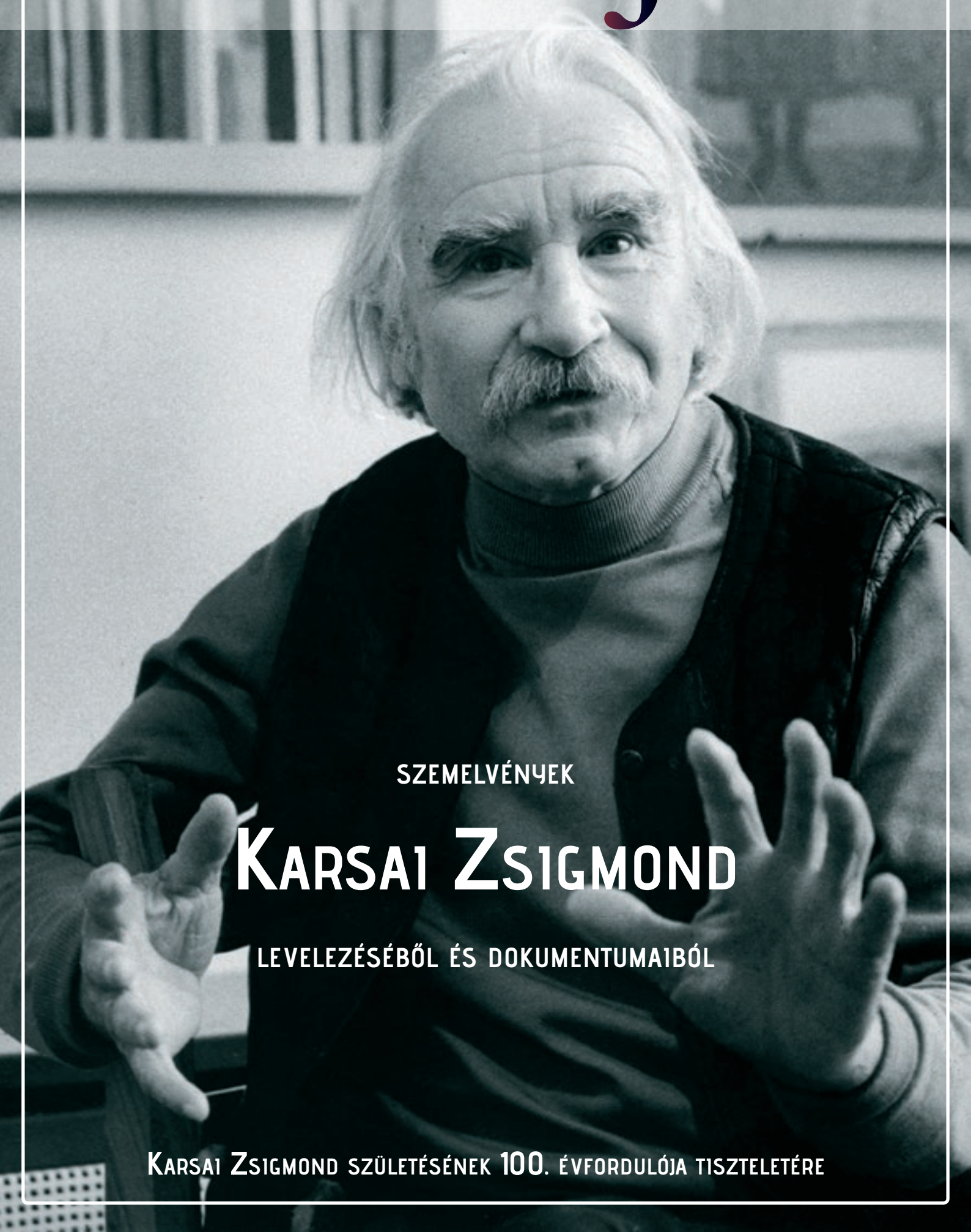

XVII. különszám

Ára: 600/1200 Ft

FOLK MAGAZIN

SZEMELVÉNYEK

KARSAI ZSIGMOND

LEVELEZÉSÉBŐL ÉS DOKUMENTUMAIBÓL

KARSAI ZSIGMOND SZÜLETÉSÉNEK 100. ÉVFORDULÓJA TISZTELETÉRE

*Címlap: Karsai Zsigmond – Kresz Albert felvétele (Pécel, 1986)
Hátsó borító: Karsai Zsigmond és első felesége, Rózsa Mária – fotó: Falvy Károly (Pécel, 1989)*

Külön köszönet Szőkéné Károlyi Annamáriának, aki feldolgozta és rendelkezésünkre bocsátotta Karsai Zsigmond hagyatékban maradt leveleit és dokumentumait, valamint segédkezett a felhasznált képanyag összegyűjtésében és gondozásában.

A táncfotók Falvy Károly felvételei (Pécel, 1989 – Falvy Attila szíves hozzájárulásával)

folkMAGAZIN • Tizenhetedik különszám • Megjelent 2021. február 24-én • Kiadja a Táncház Alapítvány • Alapítványi gondnok: Nagy Zoltán
Kuratóriumi tagok: Sándor Ildikó, P. Vas János • Felelős szerkesztő: Grozdits Károly • Tervező-szerkesztő: Berán István • Munkatársak: Bede Judit, Gósi Anett
Cím: Budapest, I. ker., Szilágyi Dezső tér 6. • Levélcím: 1255 Budapest, Pf. 153 • Tel./fax: (36.1) 214-3521 • Honlap: www.folkmagazin.hu
Ára: 1.200,- Ft • Előfizetőknek: 600,- Ft • Megrendelhető a szerkesztőség címén vagy a honlapon keresztül • Porszinter Nyomda, tel.: 1/388-7632
ISSN – 1218 – 912X • Bankszámlaszám: 11701004-20171625
Külföldről: OTP I. ker. fiók, 1013 Budapest, Alagút u. 3. Hungary Táncház Alapítvány B.I.C. OTPVHUB HU55 11701004-20171625-00000000
A folkMAGAZIN kiadását a Nemzeti Kulturális Alap Népművészet Kollégiuma támogatja
Jelen kiadványunk szakmai partnere a Hagyományok Háza

MARTIN GYÖRGY

KARSAI ZSIGMONDRÓL, A NÉPMŰVÉSZET MESTERÉRŐL¹

(RÉSZLET)

Karsai Zsigmond kivételes megőrző egyénisége, s a gyűjtés szerencsés körülményei együttesen eredményezték ismeretanyagának teljes feltárását, mely nemcsak magyar, hanem európai viszonylatban is szinte páratlan gazdagságról tanúskodik.

Karsai tánckincse magába sűríti tágabb értelemben vett szülőföldje hagyományainak minden értékét. A dialektus egyik zártabb vidékéről legfogékonyabb fiatalságában hirtelen szakadt ki, s faluja fél évszázaddal ezelőtti hagyományait közvetíti számunkra, míg az otthon maradottak a falu gyorsan átalakuló életéhez illeszkedve jóval kevesebbet őriztek meg fiatalkoruk emlékeiből. A ma őt meglátogató kortársai, ronkonai csodálkozva tapasztalják, hogy a közös gyermek- és ifjúkor emlékei benne elevenebbek, mint az otthoniakban. Az idegen környezetből mindig hazajáró emlékezete teljes épségben őrizte meg a múlt képét.

Különös szerencse, hogy Karsai táncanyagát 1943-tól folyamatosan, s minden részletében sikerült feltárni. A négy évtizedes folyamatos kutatás ritka lehetősége majd' háromezer ütem terjedelmű, s hatvannál több táncrögtönzése dokumentációját, rögzítését eredményezte. Ez a teljesség a néptánc életébe, improvizatív alkotásmódjába reálisabb s újszerűbb bepillantást nyújt, mint ha több falu sok táncosának anyagából állítottunk volna össze mozaikos, csonka táncantológiát. E kivételesen teljes gyűjtés rendszerezett közreadása nemcsak a Maros–Küküllő vidéki táncok áttekintésének alapja, hanem a táncalkotás olyan lényegi kérdéseinek tanulmányozásához is forrásanyagul szolgál, mint az egyéni formakészlet nagysága és időbeli változása, a táncrögtönzés mechanizmusának mű-

ködése, a hagyományos állandóság és a mindig változó újraalkotás viszonya és arányai.

Karsai tánckincsének külön közreadását a felszabadulás utáni néptáncművészetünkben elfoglalt kiemelkedő helye is indokolja.² Karsai táncára a kutatók és koreográfusok idejében rácsodálkoztak, többször is egymás után felfedezték, s így a lőrincrévi pontozó mintegy fogalomává vált a néptáncmozgalomban: táncos nemzedékek nőttek fel rajta, koreográfusok sora készített kompozíciókat

belőle, s végül táncházainkban is megjelent. Népi tánc kultúránk külföldi reprezentánsaként híressé vált Keleten és Nyugaton egyaránt. Szakirodalmunk jól tükrözi, hogy a pontozó feltárása nemcsak az erdélyi táncok tudományos megismerésében jelentette az első lépéseket, hanem néptáncaink általános formai-strukturális vizsgálatához is ösztönzésül szolgált.

Egyik legjelentősebb táncos népművésznünk anyaga – noha több mint két évtizede már a Népművészet Mestere címmel is kitüntették – írásos alakban, s teljes egészében mindmáig nem volt hozzáférhető. Írásos rögzítés nélkül pedig e gazdag anyag áttekintése, alapos megismerése szinte lehetetlen. Közreadásával nemcsak tánc kultúránk egyik kiemelkedő népművésznének tartozunk, hanem a felszabadulás utáni néptáncmozgalmunk történetének is, mivel ennek egyik legnagyobb hatású alapanyagát tesszük tanulmányozható közkinccsé.

Karsai életrajzi adatait ifjúkorától máig a pontozó magyarországi pályafutásával, a néptáncművészetben és a néptánc kutatásban betöltött szerepével együtt tekintjük át, noha az általa közvetített hagyománnyal aratott si-

kerek saját életének menetén mit sem változtattak. Élete mégis elválaszthatatlan szülőföldje táncagyományainak magyarországi terjedésétől, meghonosodásától.

Karsai Zsigmond 1920-ban született Lőrincrévén. A falusi parasztfiatalok szokásos életét élve alig jutott túl szülőfaluja közvetlen környékén, míg 1942-ben katonai szolgálatra be nem hívták a moldvai Kisinyovba. Betegszabadságra hazakerülve Györgyfalva közelében átszökött Észak-Erdélybe és Kolozsvárott keresett munkát. Varga Mátyás a kolozsvári színházban díszletfestőként alkalmazta az ügyesen festegető parasztleányt. 1943 őszén Budapestre jött, s az erdélyi fiatalok SZEFE (Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Egyesülete) kollégiumába kerülve beiratkozott a Képzőművészeti Főiskolára, mert gyermekkor óta festő akart lenni. A SZEFE táncsoportjának tagjaként figyelt fel rá Molnár István, s különös eredeti táncáról mozgófilmet, néhány dallamáról pedig fonográffelvételt készített.³ Ezek voltak az első gépi rögzítésű dokumentumok a Maros-Küküllő vidéki magyarság tánc- és zeneagyományairól.

A felszabadulás után egy Pécel-Locsod-pusztai parasztagazdaságban dolgozott, majd megházasodott s Pécelen letelepedve folytatta a Lőrincrévén abbahagyott gazdálkodást. A főiskola folytatására csak néhány év múlva gondolhatott. 1950-ben a Képzőművészeti Főiskolán is kötelező társadalmi munkák közül legszívesebben a népi táncsoportot választotta néhány művésztársával, Csóhány Kálmán és Gy. Molnár István grafikussal, Mészáros Mihály, Kovács Ferenc, Lesenyei Márta, Nagy Mária szobrászművésszel és Bolgár József festővel együtt. A táncsoport vezetője, Gyalog Márta itt fedezte fel másodszer Karsait, s felhívta rá férje, Szabó Iván, majd Rabinovszky Máriusz és Szentpál Olga figyelmét.

Hamarosan meghívták az 1950-ben megindult Színművészeti Főiskola Tánc Főtanszaka néptánc óráira, hogy tanítsa meg sajátos táncát az első hivatásos koreográfusnak készülő nemzedéknek. Rábai Miklós is ekkor ismerkedett meg a pontozóval és csakhamar elkészítette az első nagy sikerű világjáró magyar férfitánc koreográfiáját, amelynek zenéjét Gulyás László állította össze Karsai füttyölt dallamaiból. Az Állami Népi Együttes 1951-ben Berlinben VIT-díjat nyert e táncal, majd bejárta vele a vilá-

Karsai Zsigmond péceli háza (Pécel, 2005 – fotó: Szőke László)

got. Később kisfilm is készült a koreográfiáról. A berlini siker nyomán figyelt fel a táncra Igor Mojszejev is, és így a pontozó mindmáig a Szovjetunió Állami Népi Együttese műsorán szerepel.⁴ Az 1953-as bukaresti VIT szólótáncversenyén Molnár István pontozó koreográfiája nyert ismét díjat.

Az ötvenes évek elejétől folytatódott Karsai tánc- és dallamkincsének további gyűjtése, rögzítése is. Kiss Lajos, Lugossy Emma, Martin György és Vargyas Lajos megkezdték szinte kimeríthetetlen tánc- és dallamanyagának lejegyzését, újabb film- és hangfelvételek készítését, mely időnként megismételve szinte mindmáig folytatódott. A *Magyar Népzene Tára Lakodalmas* kötetének munkálatai során Kodály Zoltán is megismerte Karsait és szorgalmazta az akkor még ismeretlen Maros-Küküllő közti terület anyagának mielőbbi rögzítését és a gyűjteménybe való beillesztését. A *Magyar Népzene Tára III/B.* kötetében 1956-ban jelentek meg először lőrincrévi táncok Lugossy Emma lejegyzésében, Karsai rajzos illusztrációival és néhány jellegzetes táncdallamával.

Kiss Lajos, felismerve Karsai rendkívüli memóriáját és megőrző hajlamát, két és fél évtizeden át folytatta hatalmas dallamkincsének kimerítő feltárását, s ezzel létrehozta az eddig legteljesebb személyi népdalmonográfiát: több száz dallamtípusát mintegy nyolcszáz felvételen rögzítette. Az ötvenes évek végére a népzene tára mellett néhány tanulmány is jelezte,⁵ hogy Karsai anyaga a néptánc- és népzene kutatás érdeklődésének előterébe került.

Időközben Karsai – amellet, hogy megfestette s lerajzolta⁶ –, elkezdte le is írni emlékeit szülőfaluja táncéle-

téről. Megjelent tanulmányai⁷ nem kívülről közelítő szokásos néprajzi leírások, hanem szakirodalmunkban oly ritka, de nagyra becsült, meghitt részletekben gazdag, s a paraszti táncéletet átélt ember hiteles tanúságtételei, mint a hódmezővásárhelyi Kiss Lajos vagy a magyarózdi Horváth István munkái.

Az ötvenes évek második felétől Karsai gyakran hazalátogatva tudatos gyűjtőmunkába is kezdett. Néptánc-kutató, koreográfus és zenész barátai-val együtt nemcsak az idelátogató rokonsága táncainak, dalainak rögzítésére fordított gondot, hanem a faluja-

beli románság, a környékbeli zenészek és a Lőrincrévével szomszédos falvak hagyományainak gyűjtésére is.

Karsai táncanyagát Rábai és Molnár mellett a fiatalabb koreográfusnemzedék is gyakran felhasználta, zeneszerzők is merítettek népdalkincséből, s a Rádió népzenei műsoraiban is felhangzottak dalai. 1961-ben a Népművészet Mestere címmel tüntették ki, 1964-ben pedig a Nemzetközi Népzenei Tanács (IFMC) budapesti konferenciájának reprezentatív népművészeti bemutatóján ő is képviselte az erdélyi magyar dal- és tánc kultúra színeit.⁸ 1966-ban egy Kodály tiszteletére rendezett tudományos felolvasó ülésen szerepelt pontozójával a Tudományos Akadémián. Szélesebb körű megmutatkozására a hatvanas évek végétől meginduló Duna Menti Folklórfesztiválok bemutatói adtak módot, ahol idős népművészeink között egyre növekvő közönség előtt mutathatta be táncát és dalait.

Karsai és a pontozó legújabb felfedezését a hetvenes évek új népművészeti hulláma, népzenei és tánc házmozgalma hozta meg. Karsai elsőként fogadta el a tánc házi meghívásokat idősebb népművészeink közül, rendszeresen tanított, táncolt, dalolt mindenütt, ahová csak hívták, Budapesten s vidéken egyaránt. Még magyarországi származású feleségét is megtanította lőrincréviesen táncolni, hogy a pontozó mellett páros táncát is bemutathassa. Táncosok tömege tanulhatott tőle közvetlenül, s ennek során már nemcsak a pontozóra, hanem a többi lőrincrévi tánc-

Lőrincrévi pakulár fejés után. 1940-es évek (Karsai Zsigmond gyűjteményéből)

ra, még a románokéra is sor került. Tánc széles körű terjedésére jellemző, hogy a hetvenes évek szőlőtáncversenyének egyik gyakori próbatételévé vált a pontozó.

A lőrincrévi tánc kincséből az utóbbi évtizedben újabb koreográfiák sora született (Falvay Károly, Létai Dezső, Timár Sándor, Nagy Albert munkái), a lőrincrévi dalokból egyre több vált közismertté, s a tánc házi zenekarok is mind gyakrabban szólaltatták meg a lőrincrévi tánc zenét, mely már a tánc házi lemezek egyikén is hozzáférhetővé vált.⁹ A megnövekedett népművészeti érdeklődéshez a TV is igazodott, s ez Karsai táncait is érintette. 1974-től egyre gyakrabban jelent meg a képernyőn a pontozó portréfilm, tánc házi és fesztiválhíradókban, népművészeti vetélkedőkben, táncos ismeretterjesztő műsorokban, hol Karsai, hol pedig a fiatal tanítványok, amatőr vagy hivatásos táncosok előadásában.

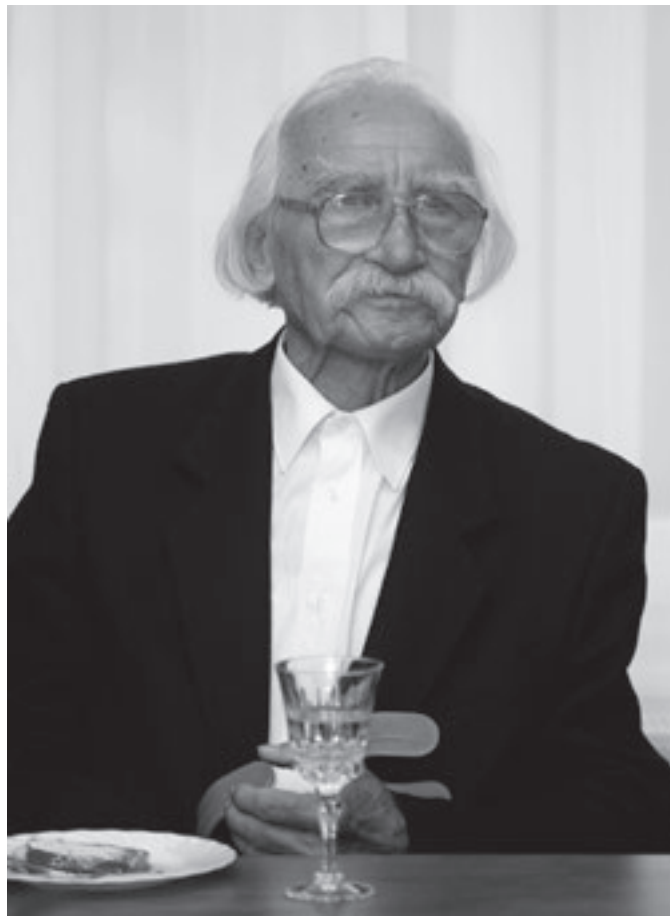
A pontozó – mint pályafutásának kezdetén – ismét eljutott külföldre, de most már közvetlenül is. Karsai és felesége népművész csoportok tagjaként vagy utazó kizzenekarok kíséretében nemcsak a szomszédos, valamint a nyugati, észak- és dél-európai országokat járta be táncával, hanem a tengeren túlra, Afrikába, Kanadába s az Egyesült Államokba is elvitte a pontozó hírét. Nemcsak megcsodálták, de sokhelyütt meg is tanulták. 1976 óta az amerikai magyarok „Pontozó” néven rendezik meg évenként ismétlődő néptáncfesztiváljukat.¹⁰ A növekvő külföl-

di érdeklődés jele a pontozóról szóló tudományos tanulmány megjelenése is.¹¹

Karsai rendkívüli memóriájának, szülőföldjéhez való hűségének és önzetlen átörökítő készségének köszönhetjük, hogy a negyven éve még teljesen ismeretlen, távoli magyar vidék tánc- és zenekultúrája sorsszerű véletlenként mégis közel jött, szervesen beépülhetett a felszabadulás utáni néptánc- és folklórtudatunkba, s ma már hozzátartozik nemzeti táncunkhoz.

Karsai figyelemfelkeltő szerepének köszönhető az is, hogy mihelyt mód nyílt rá, néptáncunkat sietett elvégezni Lőrincrévén túlmenően is a Maros–Küküllő vidék hagyományainak feltárását.¹² Ez a sajátos, önálló tánc- és zenedialektus a magyar és román népi kultúra együttélésének legszebb példája, amelynek másik jelentős férfitánc típusára, a román haidaura is először Karsai hívta fel figyelmünket.¹³

Karsai Zsigmond festőművész ugyan, de közben hivatásának tekintette egy alig ismert, távoli vidék hagyományainak közvetítését is az egyetemes magyar kultúra számára. Kevés példát ismerünk arra, hogy egyetlen ember tevékenysége révén egy egész népcsoport kultúrájá-

Karsai Zsigmond a péceli önkormányzat által a 90. születésnapja alkalmából rendezett ünnepségen (Pécel, 2010. október 10. – Sitkei Adrienn felvétele)

nak értékei rövid idő alatt nemzeti közkinccsé váljanak. A kedvező történelmi-társadalmi, kultúrpolitikai feltételek mellett ezt a szerencsés véletlent Karsai áldozatos hivatástudatának köszönhetjük. E könyvből zenei és táncbéli tudásanyagát már nemcsak részleteiben, mozaikosan, hanem a maga teljességében is megismerheti nemzeti kultúránk e vonzó ágai iránt érdeklődő közönség.

Karsai közreadott dalkincse után férfi szólótánc, a pontozó jelenti hagyományanyagának másik reprezentatív tartományát. Közösségből kiszakadva ezt menthettem át maradéktalanul az új hazába. Páros táncának fejlődésére, gazdagodására a táncoló közösség és megfelelő partner híján kevesebb lehetősége adódott, mint a magányosságban is megtartható és kivirágoztatható férfitáncra. Éppen ezért a pontozó teljes, részletes bemutatását helyeztük anyagközlésünk központjába. Ez a tánc típus pedig a magyar népi kultúra teljesítményeinek a legmagasabb csúcsai közé tartozik, amelynek éppen Karsai az egyik legkiválóbb hordozója és előadóegyénisége.

Budapest, 1983. július

JEGYZETEK

- 1 Karsai Zsigmond – Martin György: *Lőrincréve táncélete és táncai*. Műhelytanulmányok a magyar zenetörténethez 10. MTA Zenetudományi Intézet 1989. Bp.
- 2 Martin György: *Karsai Zsigmond és a pontozó Magyarországon*. Táncművészeti Dokumentumok 1982. 183–204.
- 3 Karsai Zsigmond: *Megemlékezés Molnár Istvánról*. Molnár István Képeskönyve c. jubileumi különkiadás 2. oldalán. 1978.
- 4 Táncművészet 1954. 1. és 3. sz.
- 5 Kiss Lajos: *Népi verbunk-dallamainkról*. Táncstudományi Tanulmányok 1959–60. 163–298. Bp.; 1959; Lugossy Emma: *A tánc lejegyzésének módszere koreográfiai elemzés alapján*. Táncstudományi Tanulmányok 1958. 44–51. Bp.; Martin György – Pesovár Ernő: *A magyar néptánc szerkezeti elemzése*. Táncstudományi Tanulmányok 1959–1960. 211–248.
- 6 Kiss Lajos: *Lakodalmas dalok*. 1964. Bp.
- 7 Karsai Zsigmond: *A lőrincrévi bál*. Népünk Hagományaiából. 1956. 125–132. Bp.; Karsai Zsigmond: *Táncalkalmak és táncos szokások Lőrincrévén*. Táncstudományi Tanulmányok 1958. 117–132. Bp.; *Táncalkalmak és táncos szokások Lőrincrévén*. In Portrék. A Népművészet Mesterei Pest megyében. 1967. 11–18. Bp.
- 8 Táncművészeti Értesítő 1964. 3. sz. 65.
- 9 *Táncházi muzsika*. Hungaroton SLPX 18031-32. 1978.
- 10 *Karikázó*. Hungarian Folklore Newsletter. New Brunswick. USA.
- 11 Kürti László: *Hungarian dance structures: A linguistic approach*. Journal for the Anthropological Study of Human Movement. New York University. Vol. 1. No. 1. 45–63. 1980.
- 12 Martin György: *A Maros–Küküllő vidéki magyar táncdialektus*. Zenetudományi dolgozatok 1982. 211–220. Bp.
- 13 Martin György: *Az erdélyi hajdútánc*. Táncművészeti Értesítő 1968. 3. sz. 100–107.

KARSAI ZSIGMOND HAGYATÉKÁRÓL

Az MTA BTK Zenetudományi Intézet munkatársa és a Karsai Zsigmondról készülő monográfia-sorozatnak a kezdetektől koordinátora és a szerkesztők munkatársa voltam. A tervezett kötetekből az első – *Karsai Zsigmond festőművész, a Népművészet Mestere* (szerk.: Felföldi László–Bánszky Pál, Planétás Kiadó, MTA Zenetudományi Intézet, Budapest, 2010) – még Karsai Zsigmond életében megjelent, nagy örömet szerezve az akkor 90. születésnapját ünneplő alkotónak.

Sokszor kijártam Pécelre a készülő második könyv – *Karsai Zsigmond, a Népművészet Mestere visszaemlékezései* (szerk.: Felföldi László) – számítógépre vitt szövegeinek és a tulajdonában lévő fényképek adatainak pontosítása miatt. Az elkészült kéziratot teljes egészében látta, örült neki, hogy a szinte nyomdakész állapotba került könyv hamarosan megjelenik. Sajnos ezt nem érthette meg, hiszen a könyv még mindig kiadásra vár. Akárcsak a további kötetek – *Karsai Zsigmond, a Népművészet Mestere dalai* (szerk.: Sebő Ferenc); *Karsai Zsigmond, a Népművészet Mestere táncjai* (szerk.: Karácsony Zoltán) –, amelyek kiadása még szintén várat magára.

Karsai Zsigmond 2011-ben bekövetkezett halála után is megmaradtak a látogatások Pécelre özvegyéhez, akivel jó kapcsolatot ápolunk. Még a festészetről szóló könyv ké-

Karsai Zsigmond és Falvy Károly utolsó találkozása (Pécel, 2008. május 29. – Falvy Attila felvétele)

szítésekor derült fény arra, hogy – bár ismerősnek tűnt –, jóval korábbról ismerem, mert ő a rajztanárnóm volt az általános iskolában, Budapesten. Mivel a neve akkoriban más volt, nem is gondoltam, hogy ő lehet Karsai Zsigmond második felesége.

A péceli házban őrzött hagyaték miatt Karsainé Sáfrány Magdolna többször is elhívott, mert további anyagok kerültek elő a lakásból. Legtöbbjük a visszaemlékezés-könyv háttéranyagai voltak, amelyek azután további beletárolásra kerültek a már meglévő anyagok mellé, az MTA BTK ZTI Kézirattárába, AKT 1628. sorszám alá.

A Karsai Zsigmond levelezését tartalmazó több doboznyi anyagot 2013 őszén özvegye egyik látogatásom alkalmával – helyhiány miatt – felajánlotta nekem elvitelre. A leveleket elismervénnyel átvettem, s örültem, hogy esetleg a levelek feldolgozása után lehetőségem lesz majd közkinccsé tenni azokat. Így férjem, Szőke László segítségével elszállítottuk az anyagokat Pécelről a lakásunkba, ahol lassanként, szabad időmben, elkezdtem az anyag áttekintését és jegyzékbe foglalását.

Most, születésének 100. évfordulója alkalmából lehetőség nyílt arra, hogy a folkMAGazin hasábjain szemel-

Szőkéné Károlyi Annamária és Karsai Zsigmond a monográfia-sorozat tervezett második kötetének munkálatai közben (Pécel, 2004. február 28. – Szőke László felvétele)

Karsai Zsigmond a 90. születésnapjára megjelent, festészetéről szóló kötetét dedikálja Felföldi László szerkesztőnek (MTA ZTI, 2010. november 4. – Szőke László felvétele)

Festés közben (Pécel, 1987. június 19. – Kovács Albert felvétele; Karsai Zsigmond fotógyűjteményéből)

vényeket közölünk Karsai Zsigmond kiterjedt levelezéséből. Karsai Zsigmond közkedvelt személyiség volt, nagyon sokan szerették, tisztelték emberségéért, munkásságáért, s talán sokak számára érdekes lehet utólag betekinteni egy kicsit életébe a levelek által. E lap jellege miatt a teljes anyagból csak szemelvényeket közölhetünk, hogy kidomboríthassuk színes egyéniségét. Azonban reménykedünk, hogy a teljes levelezés megjelentetése a róla készülő monográfiatorozat egyik további kötetében lehetőségessé válik.

Sebő Ferenc biztatása – „Anika, ez szenzációs lehet, csináld meg!” – indított arra, hogy ezt az évet e hatalmas anyag feldolgozásának szenteljem. Így jelenhet meg Karsai Zsigmond születésének jubileumi évfordulója tiszteletére ez a tematikus szám.

*

A levelezés kezdeti időpontja 1954, a legutolsó levél 2010-ből való. 1958, 1963–1964, 1971, 2004, 2007–2009 évekből nincsenek levelek a hagyatékban. Összességében közel fél évszázad küldeményeit őrizte meg Zsiga bácsi – ahogyan mindenki szólította –, amelyek pontos összesítése a jegyzék alapján: 3088 db.

A nevére érkezett leveleit összegyűjtötte, és rendszeresen, évenkénti beosztásban kötegelte azokat. A levelek borítékjára ráírta dátummal együtt azt is, hogy válaszlevelet írt-e. Néhányszor ezek kéziratos piszkozata is mellékelve van a borítékban, amelyeket azután átírva adta postára a levelét. A levelek egy része a péceli házon belüli

helyigény miatt sokszor került más helyre, így az évenkénti besorolásuk sérült. A leveleket szét kellett válogatni újból a borítékon levő dátum alapján. Ha mégis egybe volt kötözve egy-egy év anyaga, az nagy segítséget jelentett.

Az egyenként kézbe vett levelekről, képeslapokról, táviratokról, s egyéb dokumentumokról jegyzéket készítettem. A feladótól érkezett levélborítékon a jelzetszámot a borítékon szereplő postai pecsét dátuma adta, más dátum akkor van a jelzetben, ha a bélyegző dátuma olvashatatlan, illetve a levélben szerepel a megírás pontos ideje.

Karsai Zsigmond kiterjedt levelezést folytatott. Sokoldalú munkásságát ismerve, népművészeti és festészeti kiállítások, zsűrizések, felkérések – tanításra, éneklésre, ismeretterjesztésre – tették ki levelezése nagy részét.

Nagyon sok képeslapot kapott külföldről és belföldről egyaránt, amelyeken barátai, ismerősei, kollégái üdvözölték őt és családját. Ápolta Erdélyben lakó rokonságával is a kapcsolatot. Sok meghívót kapott az ország minden részéből, hogy vegyen részt az abban hirdetett rendezvényeken. Saját maga is írt képeslapokat külföldi és belföldi szereplései alkalmából családjának, ezeket is beillesztette levelei közé.

Akik írásban vagy szóban engedélyezték küldeményük tartalmának, másolatának közlését, illetve pecséttel ellátott hivatalos levélről van szó, teljes névvel szerepelnek. Néhány levél tartalmát részletében kiragadva idézőjelben közöljük, a magánjellegű részek, s amelyek nem vonatkoznak a munkásságára, kipontozásra kerültek.

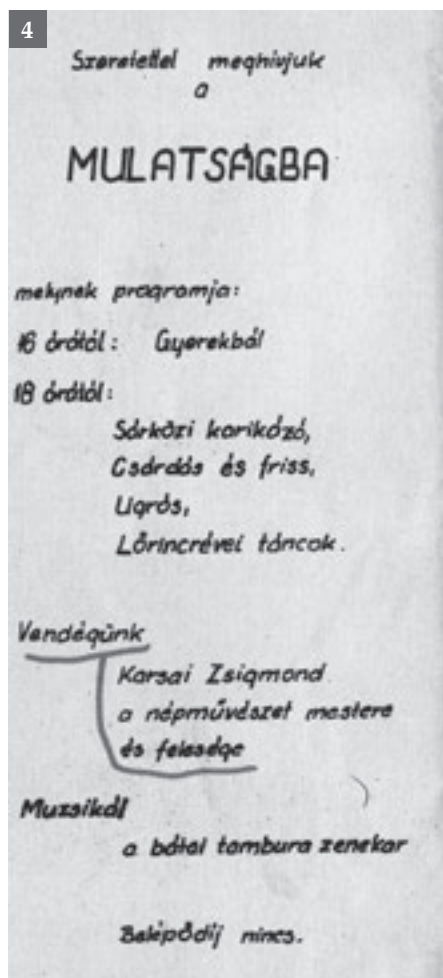
SZEMELVÉNYEK

KARSAI ZSIGMOND

LEVELEZÉSÉBŐL ÉS DOKUMENTUMAIBÓL

1960 Meghívó a Szemere Pál Művelődési Otthon Színjátszó csoportja előadásaira (1960. június 25–26., július 2–3. – Bródy Sándor: „A tanítónő”; a meghívó előoldalára Karsai Zsigmond ceruzával egy férfi arcképet rajzolt.) • Pécel, 1960. június 25. [1]

1970 „Örömmel tanúsítjuk, hogy Karsai Zsigmond énekes a IV. Kecskeméti Népzenei Találkozóan értékes közreműködésével elismerést és megbecsülést szerzett önmagának, új híveket a népi muzsikának. Kecskemét Város Tanácsa” • Kecskemét, 1970. szeptember [2]

1973 „Kedves Zsiga Bátyám! Még Tokyóból kívánom a kellemes karácsonyi ünnepeket Neked és az egész családnak, de a szilvesztert már otthon töltjük. A 30-i táncházban ugye találkozunk? Sok szeretettel [Halmos] Béla.” • Tokió, 1973. december 18. [3]

reműködik Karsai Zsigmond, a Népművészet Mestere és felesége. • Szekszárd, 1974. november 30. [4]

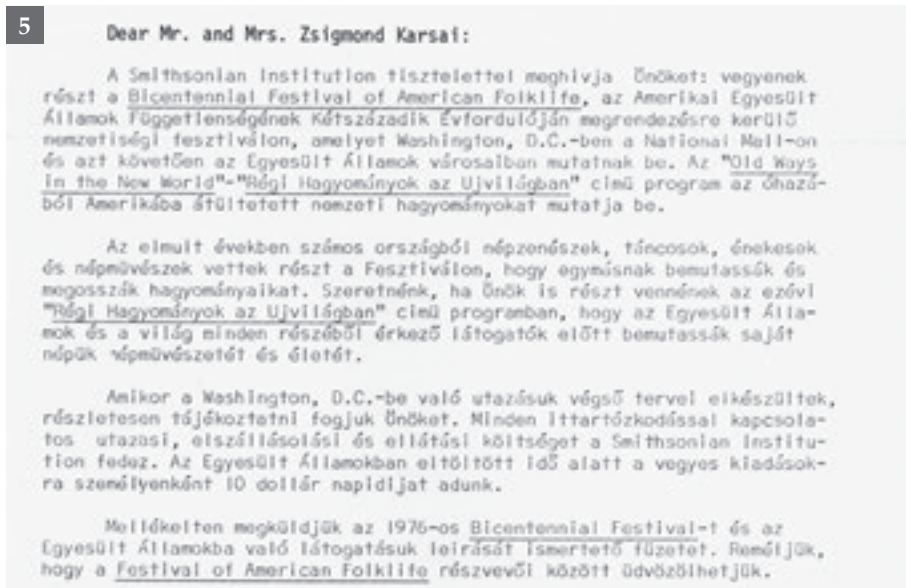
1976 Meghívólevél az USA függetlenségének kétszázadik évfordulóján megrendezésre kerülő nemzetiségi fesztiválra Washingtonba. Felkérés, hogy vegyen részt a „Régi Hagományok az Újvilágban” című program-

1974 Mulatság a Babits Mihály Művelődési Központban, amelyen köz-

ban. Mrs. Shirley Cherkasky, Program Coordinator, Smithsonian Institution • Washington D.C. 20560, 1976. augusztus 4. [5]

1977 Karsai Zsigmond és felesége afrikai képeslapja családjának. • Dogga, Tunézia, 1977. július 13. [6]

1980 „Kedves Zsiga bácsi és Marika néni! Az ÉDOSZ Szeged Táncegyüttes 1980. májusában ünnepli fennállásának 25. évfordulóját. Ez alkalommal az együttes egy egyhetes ünnepi programot szervez. Az ünnepség május 24-én 14 órakor kezdődik a kiállítás megnyitásával, melynek helye a Juhász Gyula Művelődési Központ (Vörösmarty u. 5.) Ezt követően 14.30-kor a Népművészek, Ifjú Népművészek, arany sarkantyús és arany gyöngyös táncosok műsorára kerül sor a művelődési ház színháztermében. Ezt a műsort ugyanezen a napon Csongrádon a művelődési házban még egyszer leadjuk 20 órai kezdettel. 25-én pedig Forráskúton 17 órai kezdettel, Üllésen 20 órai kezdettel rendezzük meg ugyanezt az előadást. Tudom, egy kicsit fárasztó lesz ez a zsúfolt program, de ezeken a helyeket telt ház, táncot szerető és túlnyomó részben értő közönség várja az előadókat. Az előadók számára viszont egy kellemes 2 napos találkozót szeretnénk biztosítani, melyre úgy is ritkán kerül sor, hogy így együtt legyünk. Ezúton tisztelettel felkérjük magukat, amennyiben idejük engedi e műsorokban való közreműködésükre. [...] Tájékoztatásul közöljük a meghívottak névsorát: Kardos István és felesége, Karsai Zsigmond és felesége, Csombor Endre és felesége, Nyisztor György és felesége, Lele József és felesége, Csorba Márton és felesége, Sza-

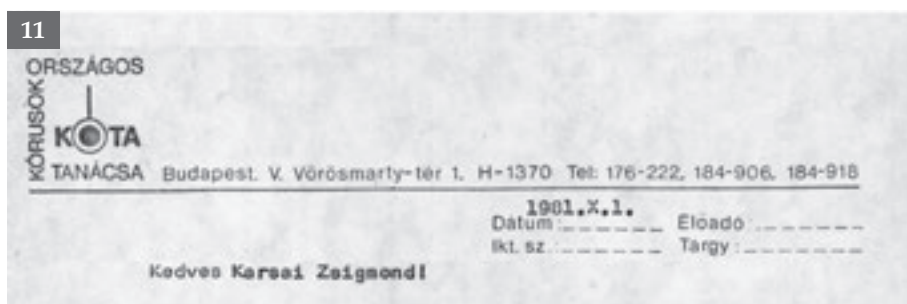
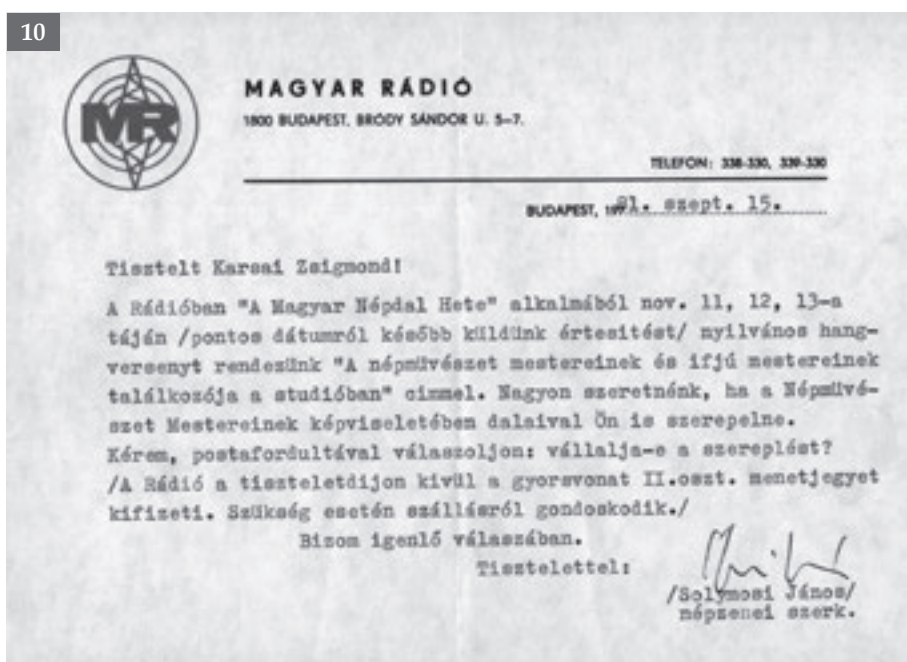
Székely Zsigmond, Szögi Csaba és Karsai Zsigmond pontozót táncol a Szeged Táncegyüttes jubileumi előadásán (1980. május 24.)

bó Péter és felesége, Gál György és felesége, Botás Pál és felesége, Balázs Gusztáv, Murguly Lajos és Czine Rozália, Hidas György, Babarczi Klára, Szögi Csaba, Sebestyén Márta, Lázár Katalin, Tóth Andrásné, Tanács István, Szűcs Ágnes, Litkey István, Kolláti Éva, Simon Bertalan, Rostás Márton, Rostás Irén, Rostás Péter, Rostás Etelka, Huza-vona zenekar, Kovács Tivadar és zenekara, Drágos György és zenekara. Várjuk mielőbbi válaszukat! Bartái üdvözléssel: Nagy Albert együttesvezető." • Szeged, 1980. február 21. [7]

1980 „[...] Hosszú, de érdekes út után szerencsésen megérkeztünk. Az első szereplésen már túl is vagyunk. Ebben a faluban két előadásunk volt. Jól sikerült. Tinikéekkel találkoztunk Berlinben, azután a komphajón még táncoltunk is. Jól kezdődik minden, reméljük a vége is jó lesz. [...] Még fogok írni.” Karsai Zsigmond levele feleségéhez svédországi szereplés alkalmából. Pesovár Ernő felvételén a delegáció két tagja, Martin György és Lányi Ágoston látható, a Svédországba tartó komp fedélzetén. • Göteborg, 1980. szeptember 1. [8]

1980 Meghívó, Erkel Művészegyüttes • Budapest, 1980. szeptember 1. [9]

1981 A Rádió felkérése a „Magyar Népdal Hete” egyik hangversenyén énekesként való közreműködésre. • Budapest, 1981. szeptember 15. [10]

1981 Dr. Tóthpál József főtitkár tájékoztató levele az „autentikus folklórcsoport” olaszországi vendégszerepléséről. • Budapest, 1981. október 1. [11]

1981 Meghívó a Szeged Táncegyüttestől a Madách Színházban tartandó Néptáncantológiára. • Szeged, 1981. november 5. [12]

1982 „[...] Azt hittem, hogy idén már nem lesz semmi utazásunk, s most hirtelenjében tele vagyunk ajánlatokkal. Ezek közül egy komoly talán: egy augusztus-november időszak közé eső angliai út, egy olyan vidékre, ahol még élő angol folk-lór is van. Erről megindítottam a tárgyalásokat az Interkoncerten keresztül. [...] Szeretettel öllelek, a két szép kismadarat pedig Marika néninek küldöm a Nemzetközi Nőnap alkalmából. Sebő Feri” • Budapest, 1982. március 8. [13]

1983 „[...] a szerződés alapján a megbízott kötelezettséget vállal arra, hogy a megbízó által a Tavasszi Fesztivál 83' keretén belül 1983. március 22-én a Néprajzi Múzeumban megrendezésre kerülő »Gyűjtőúton« fotókiállítás műsorban mint táncos a rendező igényeinek megfelelően közreműködik. [...] Magyar Színkör, Nyikos István gazdasági vezető” • Budapest, 1983. január 1. [14]

1983 Meghívó Kanada Nemzeti Ünnepe alkalmából tartandó fogadásra, a Kanadai Nagykövetségre. • Budapest, 1983. június 16. [15]

12

Drága Marika néni és Zsiga bácsi!

A Táncantológia '81-ben együttesünk dec. 5-én szombaton du. 2 órai kezdettel bemutatja a Zsiga bácsiék és Csombor Bandi bácsiék táncanyagából készült új számát :Nagy Albert:Küküllő és Marosmenti táncok. c. koreográfiáját.

Nagy öröm lenne számunkra, ha el tetszenének tudni jönni erre a bemutatóra a Madách Színházba.

14

Magyar Színkör

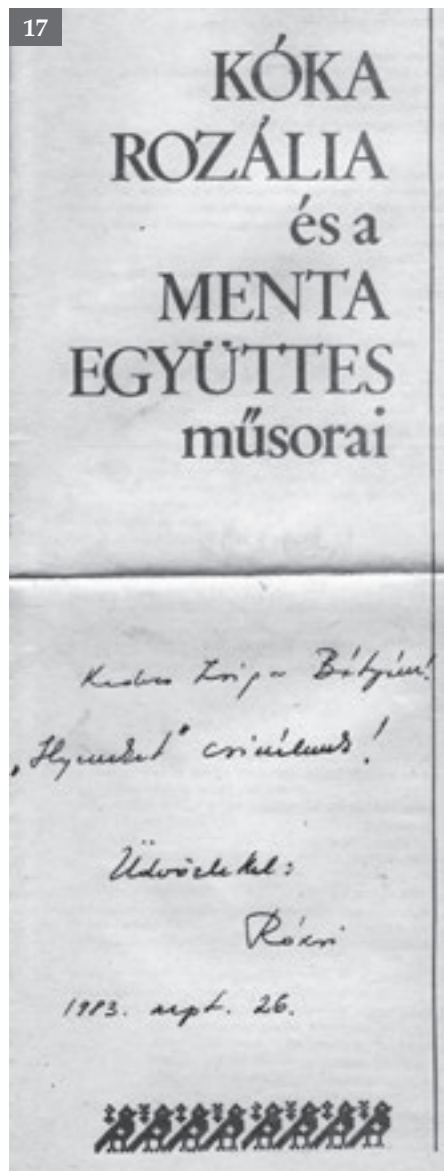
Megbízási szerződés

amely a mai napon létrejött a Magyar Színkör Kiszérvetkezet /1399 Budapest Pf.629./, mint megbízó, valamint
KARSAI ZSIGMOND ÉS NEJE
 /állandó lakása:..2119.. Pécel: Inaszegei út 78.
 között az előbbi feltételekkel:

- 1./E szerződés alapján a megbízott kötelezettséget vállal arra, hogy a megbízó által a Tavasszi Fesztivál 83' keretén belül 1983.március .22.-én, a
 NÉPRAJZI MUZEUM
 megrendezésre kerülő
 "GYŰJTŐUTON" fotókiállítás
 műsorban, mint
 táncos
 a rendező igényeinek megfelelően közreműködik.
- 2./A megbízó a megbízott részére a szerződésben megjelölt feladat elvégzéséért 600.-Pt, azaz.....Pt
 összegű tiszteletdíjat fizet.
- 3./A megbízási díj kifizetésére a megbízás teljesítése után kerül sor, az érvényes jogszabályokban előírt adók levonása után.
- 4./A megbízott a közreműködést csupán igazolt betegség miatt mondhatja le, amely esetben nem terthet igényt sem a tiszteletdíjre sem bármilyen egyéb kárpótlásra.

1983 Martin György levele a Karsai-
Martin: *Lőrincréve táncélete és táncai* cí-
mű, készülő könyvvel kapcsolatban.
• Budapest, 1983. május 24. [16]

1983 „Kedves Zsiga Bátyám! »Ilyene-
ket«” csinálunk! Üdvözlettel: Rózsi”. Kó-
ka Rozália és a Menta Együttes szóró-
lapja. • Érd, 1983. szeptember 26. [17]

1983 „Kedves Zsigám! Szeretettel kö-
szönök! Naoko, a kis japán hölgy, akit
két évvel ezelőtt olyan szívesen fogadtál,
érdeklődik irántad. Mi november 5-én,
szombaton (Naoko, a 6 éves kislány, a fele-
ségem, egy barátnőnk és jómagam) délben
átutazóban leszünk Pécelen, és arra gon-

16

Kedves Zsiga,

Jelenleg ennyit tudunk Lőrincrévéről és táncéletéről,
illetve ennyi, ami megjelent. Ez ki kellene egészíteni, mert most
van rá alkalom. Eddigi írásaidat teljesen kiaknázva és témakörün-
ként csoportosítva elküldöm a véglegesnek szánt szövegrészeket,
különlapokra írva, a témáknak csoportosítva, de ez még nem a
végleges sorrend. Ezt gondosan át kellene nézned, hogy egyetlen
szó se maradjon benne ami hibás, félreérthető vagy töredék idegen.
De sok minden aprósággal ki is kellene egészíteni, ami korábban
nem lehetett benne. A végén majd meglátjuk mennyire dagad, s mi
marad a végleges szövegben.

Minden oldalhoz, témához felírom a fő kérdéseimet, amire
egy jászor olvasó / s én is/ választ várok. Több alkalom ugye
lesz már az életünkben, hogy Lőrincrévéről minden meg is jelenjen
szint te tudsz.

A fogalmazással ne tőrődj, csak nyersen, gyorsan vedd
papírra, ami a kérdésekre válasz eszébe jut / esetleg néha kérdezd
meg édesanyjodat is/ én majd összeillesztem és stilizálom.
Ha egy- egy szó vagy rövidebb kiegészítés van a szövegbe, vagy mag-
gójára is betűzhető, ha több, írd külön lapra.

Ami ma már nincs [csak a te fiatalkorodban és emlékeidben],
az múlt időben kellene fogalmazni. A már leírt szövegekben erre is
figyelj egy kicsit és javíts bele.

Üdvözléssel,
Rózsi

Ha egy- egy témával kész vagy küld el.
Főleg a községre vonatkozó általános részből a legfontosabb
adatokat írd meg mielőbb. A lakódat is jelöld ki a térképen.
A többiért küldés 2-2 kiegészítő táblát vártok!

V-24.

18

Kedves Zsigám!

Szeretettel köszönök! Naoko, a kis japán
hölgy, akit két évvel ezelőtt olyan szívesen fogadtál,
érdeklődik irántad.

Mi november 5-én, szombaton (Naoko, a 6 éves kislány
a feleségem, egy barátnőnk és jómagam) délben átutazóban
leszünk Pécelen, és arra gondoltunk, hogy rövid időre
felkeressük, aztán utasunk tovább közzel.

Ugy, nem érse, hogy a jászor anyagát kedves jelen-
ged, a Te személyed, valamint a Tized keletlen belső és
külső környezetét különösen érdekel. Augusztusban már
volt egy szép kiállítás a még rajta lévő japán művészet
és a jászor világán belül meglátjuk a nagy

doltunk, hogy rövid időre felkeresnénk, aztán utazunk tovább kocsival. Úgy vettem észre, hogy a fiatal asszonykát kedves feleséged, a Te személyed, valamint a Téged körülvevő belső és külső környezet különösen érdekli. Augusztusban már volt egy szép kiállítása még rajta kívül öt japán művésszel együtt, ahol a képeim szintén szépen megjelent a magyar táj, a magyar falu képe. A kiállítást Németh Lajos nyitotta meg. Ha nem alkalmas a látogatás, kérlek, értesíts! [...] Harangi Laci" • Budapest, 1983. október 31. [18]

1983 Karácsony Zoltán találkozót kér egy székelyudvarhelyi fiatalember részére, aki az ottani együttesben táncol és muzsikál, s aki Zsiga bácsi pontozóját jelírásból megtanulta. • Budapest, 1983. december 28. [19]

1984 A Zeneműkiadó Vállalat utalványa a Karsai-Martin: Lőrincréve tánci és táncélete című kötet elfogadása-kor járó szerzői jogdíjról. • Budapest, 1984. január 24. [20]

1984 Borbély Jolán (Népművelési Intézet): „Kedves Barátunk! Ugyanúgy, mint 1983-ban, az idén is megrendezésre kerül a Budapesti Tavaszi Fesztivál programjában zárórendezvényként a III. Magyarországi Táncháztalálkozó, 1984. március 25-én a Budapest Sportcsarnokban. Ezúton tisztelettel felkérjük, hogy a találkozáson a Népművészek Bemutató Színpadának (Kodály Színpad) programjában közreműködjön. Bízunk benne, hogy az idén is elfogadja meghívásunkat, s műsorszámával gazdagítja a hagyományörző együttesek produkcióját. [...]” • Budapest, 1984. január 25. [21]

19
Kedves Zsiga Bácsi!

Ne tessenek haragudni, hogy ilyenkor zavarkodom, de egy szívességet szeretnék kérni Zsiga bácsitól. Arról van szó, hogy most itt tartózkodik egy erdélyi fiatalember Pesten. A neve Russ László. Ő Székelyudvarhelyen lakik és oda is való. Az ottani együttesben táncol és muzsikál /kontras / Ő az aki Zsiga bácsi pontozóját jelírásból megtanulta, és most szeretne találkozni Zsiga báccsal. Nekem azt mondta, hogy már többször járt a Maros-Küküllő vidékén táncokat gyűjteni. Arra szeretném Zsiga bácsit megkérni, ha január elején lenne egy olyan időpont amikor találkozhatnánk akkor arról értesítene. Mi nagyon szívesen kimegyünk Pécelre.Valószínű László csak január 10-ig tud Magyarországon tartózkodni.

Várom Zsiga bácsi választát vagy levélben, vagy ha az Akadémián a Nagy Juditnak üzenetet tetszik hagyni.

Még egyszer elnézést kérek az illetlenkedésemért, s had kívánjak Zsiga bácsiéknak békességes új esztendőt "„buzával virágozzék a kentek házik...”

Üdvözlettel: Karácsony Zoltán *Karácsony Zoltán*

20

ZENEMŰKIADÓ VÁLLALAT

Utalvány

Számla: 30 319
1984. január 24.

Név, utasító: Karsai Zsigmond /Pécel 2119 Izsáki u. 78./ Adószám: nyilatkoztam az

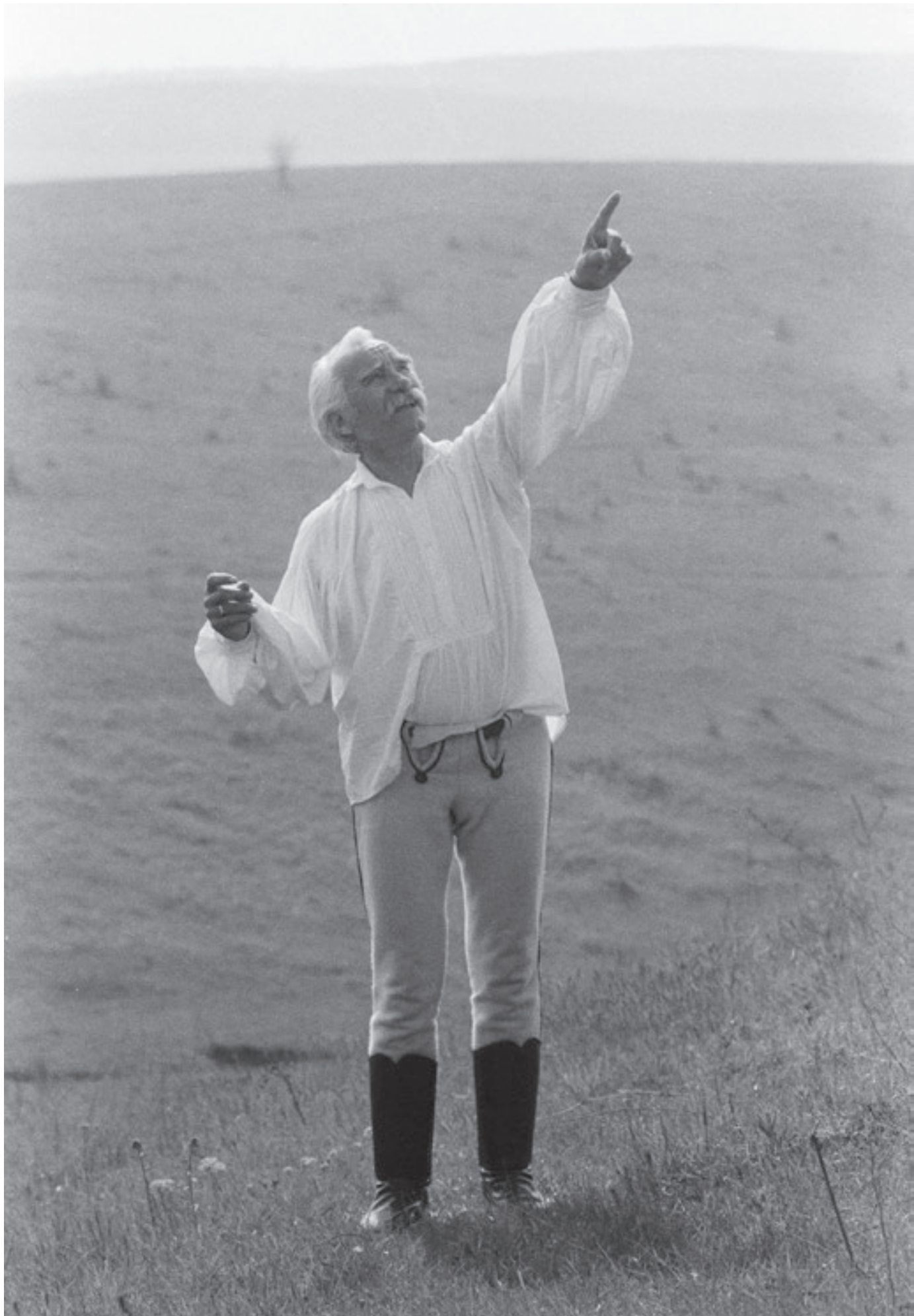
Könyvtári adat		A kiadó, tevénység	
Száma:	2. 60 171	Megnevezése:	Lőrincréve tánci és táncélete
Szerző:		Szerk.:	Lelkes Lajos
Előzetes jogdíj:	honorárium	A honorárium, munkadíj, stb. részlete:	
A végzett munka leírása:	elfogadáskor járó szerzői jogdíj	Járandóság összesen	6.000.- Ft
		Érték összesen	
		Érték összesen	6.000.- Ft
		Adóbevallás %-a	60 % összege 2.400.- Ft
		Adóalap összege	2.400.- Ft
		Adóalap után 2 % Jök. adó	48.- Ft
		Jök. adó után 10 % Közb. fej. adó	5.- Ft
		Adóalap után 3 % Művelési alap	
		Nyugdíjprémium	
			55.- Ft
		Kifizetendő:	5.947.- Ft

Kifizető: [Kézi írás]

21
Kedves Barátunk!

Ugyanúgy, mint 1983-ban, az idén is megrendezésre kerül a Budapesti Tavaszi Fesztivál programjában zárórendezvényként a III. Magyarországi Táncháztalálkozó, 1984. március 25-én a Budapest Sportcsarnokban.

Ezúton tisztelettel felkérjük, hogy a találkozón a Népművészek Bemutató Színpadának (Kodály Színpad) programjában közreműködjön. Bízunk benne, hogy az idén is elfogadja meghívásunkat, s műsorszámával gazdagítja a hagyományörző együttesek produkcióját. Szereplésére a mellékelt programban megadott időben kerül sor. Kérjük, hogy

1984 „Kedves Zsiga Bácsi! Mindenekelőtt eredményekben és sikerekben gazdag, boldog új évet kívánunk és nagyon jó egészséget. Azzal a kéréssel fordulunk Zsiga bácsihoz, hogy a közelmúltban készült Lőrincrévi táncok című koreográfia jelmez kialakításában szíveskedjék nekünk segíteni. Úgy a fiúknak, mint a lányoknak szeretnénk lőrincrévi viseletet varratni és ehhez szeretnénk, ha Zsiga bácsi pár sorban (esetleg rajzzal kiegészítve) ismertetné az egyes ruhadarabok jellemzőbb adatait. [...] Segítségét előre is köszönjük, várjuk válaszát. Szeretettel üdvözlöm Zsiga bácsit és kedves feleségét. Tisztelettel: Gyalog László” • Gyomaendrőd, 1984. január 30. [22]

1984 „Az orosházi »Alföld« néptánc-együttes az elmúlt év decemberében tanulmányozta be Timár Sándor: Lőrincrévi mulatságok c. koreográfiáját. Az együttes ez év április 14–15-én minősítő fesztiválon vesz részt Kecskeméten, ahol a fent említett koreográfia is bemutatásra kerül. Szeretnénk, ha a fesztivál előtt meglátogatná a csoportot, és tanácsaival segítene a stílus kialakításában, valamint a ruhák elkészítésében. [...] Fáradozást előre is köszönöm! Gonda Géza igazgató, Petőfi Művelődési Központ” • Orosháza, 1984. február 17. [23]

1984 „[...] Május 5-ére, szombatra tervezzük a következő alkalmat, melyen Zsiga Bácsi falujának, Lőrincrévének a művészetét szeretnénk bemutatni a gyerekeknek. A könyv, amit Zsiga Bácsi ajánlott nekünk, megvan és nagyon sokat segít a főkészülésben. [...] Sok szeretettel várjuk! [...] Simicsné Kocsis Katalin” • Makó, 1984. április 10. [24]

22

Kedves Zsiga Bácsi!

Mindenekelőtt eredményekben és sikerekben gazdag, boldog új évet kívánunk és nagyon jó egészséget.

Azzal a kéréssel fordulunk Zsiga bácsihoz, hogy a közelmúltban készült Lőrincrévi táncok című koreográfia jelmez kialakításában szíveskedjék nekünk segíteni. Úgy fiúknak, mint lányoknak szeretnénk Lőrincrévi viseletet varratni és ehhez szeretnénk, ha Zsiga bácsi pár sorban /esetleg rajzzal kiegészítve/ ismertetné az egyes ruhadarabok jellemzőbb adatait.

Nagyon sok pénzünk nincs a viseletek varratására, ezért kérjük szépen, hogy az egyes ruhadaraboknál a lehetőségek szerint több anyag-minőséget is jelöljön meg. Elsősorban a Lőrincrévi fiatalok viselete után érdeklődünk.

Segítségét előre is köszönjük, várjuk válaszát.

Szeretettel üdvözlöm Zsiga bácsit és kedves feleségét.

Gyomaendrőd, 1984. január 30.

Tisztelettel:
Gyalog László

23

PETŐFI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT

OROSHÁZA

5701 — OROSHÁZA, KOSSUTH LAJOS ÚT 1. — PF.: 109.
Telefon: 48 és 704 — OTF szám: 423-346352

TÁRGY: Felkérés

Sz. szám: 119/1984. Ügyintéző: Egyed Ernőné

Kassai Zsigmond
Pécel
Ismegi u. 78.
2119

Kedves Kassai Zsigmond!

24

Kedves Zsiga Bácsi!

Levelén egy híri meghívó valaról és azt elvált hírem. Szeretném meghívni — mindnyájuk részén — azt a sol-sol segítséget és jó kívánságot, melyet Zsiga Bácsitól kaptunk. Nagy örömmel írom le, hogy a néprajzi sorozat, melyről első levelében írtam (allor még a

1985 „Kedves Karsai Zsigmond »bá«!
Nagy örömmel vettük tudomásul a megtisztelő feladatot, hogy az Ön dalait énekelhetjük a növendékeimmel, s hogy együtt dolgozhatunk. Igyekszünk úgy megoldani a közös munkát, hogy ne csalódjon bennünk. Szeretnénk a lemezfelvétel előtt találkozni Önnel, hogy hogyan szeretné visszahallani saját dalait, milyen tempókat vegyünk stb. [...] Sebő Feritől megkaptuk a dalokat (a szövegeket külön) s a találkozásra igyekszünk a dalmot és szöveget memorizálni, s a végleges formát majd a találkozáskor megbeszéljük. Válaszát várjuk és szeretettel emlékezünk a nyári közös éneklésre, melyet a növendékeim azóta is emlegetnek. Üdvözlettel: Bodza Klára és tanítványai” • Budapest, 1985. február 15. [25]

25

Nálamot vajár és merede emlékeztet a jóni kérés ened. léne, melyet a növendékeim azóta is emlegetnek.

Üdvözlettel:
Bodza Klára
és tanítványai.
Bp. 1985. febr. 15. U.i: lakástelefonom: 200-01

1985 Köszönőlevél a Népművelési Intézet Tánc- és Zenei Osztály munkatársaitól (Simay Zsuzsa, Sági István, Foltin Jolán, Hancsovszky Lilián, Héra Éva, Neuwirth Annamária) „a IV. Magyarországi Táncháztalálkozón nyújtott áldozatos munkájáért”. • Budapest, 1985. április 5. [26]

26

Köszönetünket fejezzük ki a IV. Magyarországi Táncháztalálkozón nyújtott áldozatos munkájáért.

Budapest, 1985. április 5.

Népművelési Intézet
Tánc- és Zenei Osztály

Simay Zsuzsa, Foltin Jolán, Sági István, Héra Éva, Neuwirth Annamária

1985 „Kedves Zsiga bácsi! Bizonyára emlékszel még az Erzsébetvárosi Művelődési Házban dolgozó kis népdalkörömrre, ahol Marosi Julcsival énekelgettetek is egy kiállítás megnyitása alkalmából. Szeretnének ezek a fiatalok többet tudni rólad, arról a vidékről ahonnan jöttél, a még emlékezetekben élő szokásokról, és természetesen párat énekelned is kellene. Tehát szeretnénk megkérni egy beszélgetése máj. 10-én pénteken délután 18.00-ra. Cím: Bp. VII. Dembinszky u. 26. Erzsébetvárosi Művelődési Ház. Honorárium-

27

Kedves Zsiga bácsi!

Bizonyára emlékszel még az Erzsébetvárosi Művelődési Házban dolgozó kis népdalkörömrre, ahol Marosi Julcsival énekelgettetek is egy kiállítás megnyitása alkalmából. Szeretnének ezek a fiatalok többet tudni rólad, arról a vidékről ahonnan jöttél, a még emlékezetekben élő szokásokról, és

ként 500 Ft-ot tudunk fizetni. Amennyiben tudnád vállalni, kérlek, hogy jelezd ezt levélben. [...] Várom válaszodat. Szeretettel üdvözöl: Budai Ilona". A levélborítékon Karsai Zsigmond megjegyzése: „válasz ment IV. 23.” • Budapest, 1985. április 16. [27]

1985 „Július 28-tól augusztus 7-ig nemzetközi néptánc tábor lesz Jászberényben. Elvállalna-e feleségedel táncbemutatót augusztus 1-én csütörtökön du.? Kérjük, írja meg a választ levélben. Szeretettel Papp Imre” • Jászberény, 1985. június 8. [28]

1990 Levél egy Japánban rendezendő népzenei találkozón való részvétellel kapcsolatban. Vikár László, MTA Zenetudományi Intézet • Budapest, 1990. március 20. [29]

1990 Vásárhelyi László: „[...] Műsorukat nézve egyszerűen azt mondják, hogy most a lőrincrévi táncokat táncolják. Meg is tették. Becsületes törekvés mutatkozik előadásukban a stílus elsajátítására, de ez nem mindig valósul meg. Még csak a három szólista fiúnál sikerül néha Lőrincrévére ismerni, de már a párostánc előadása gyengébb. Felmerült bennem a gondolat: vajon nem mennél-e át hozzájuk egy próbára, kicsit helyrerázní őket, mert jószándékú, rendes kis csapat ez. [...] Zeneszeik vannak, zenetanárok, s el is játsszák a dallamokat, de nem Halmos-Sebő iskolán nevelkedtek. [...] Kérlek, írd meg, hogy tudsz-e vállalkozni erre a »külföldi« útra? [...] Azért vagyok kénytelen ilyenképpen végrendelkezni, mert [...] Tajvanra megyek a táncosokkal. [...]” • Budapest, 1990. május 7. [30]

28

TÁVIRAT

Feladó neve	Feladó cím	Telefon	Nap	Óra, perc	Megjegyzés
Jászberény	5159	31	26	1230	

Karsai Zsigmond
Néptánc

Vétel: ka

Munkahely	Hívószám	Óra, perc
		1330

7. július 28-tól augusztus 7-ig nemzetközi néptánc tábor lesz Jászberényben. Elvállalna-e feleségedel táncbemutatót augusztus 1-én csütörtökön du.? Kérjük, írja meg a választ levélben. Szeretettel Papp Imre

5100 Jászberény

29

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
ZENETUDOMÁNYI INTÉZET
BUDAPEST I. TÁNCSEI MIHÁLY U. 7. TEL.: 39-01
10-000 BUDAPEST, POSTAIKÖR. 81/

BUDAPEST. 1990. március 20.

ELADÓK:
ELADÓK:
HIV. SZÁM:

Kedves Zeiga,

bizonyára meglepődés, hogy levélben kereslek, hiszen mi alig-alig találkoztunk, még régen a Roosevelt téren, egyszer meg bejöttél a Zeneakadémiára énekelni, táncolni, mesélni s ez mindannyiunk számára felejthetetlen maradt. Most azért írok, mert tegnap meghívást kaptam Japánba, szeptember 15-17-re egy népzenei találkozóra. A meghívó Tanimoto Kazuyuki /talán ismered is, sokszor járt Magyarországon/ azt kéri, hogy feltétlenül jöjjön velem egy jó énekes férfi, aki falusi származású és dalait még gyermek- /fiatalkorában tanulta, tehát eredeti népi hagyományt őriz. Rögön Rád gondoltam és persze arra, hogy a közeljövőben találkoznunk kellene, hogy erről a nem csekély dologról beszéljünk. Utazással együtt az egész egy hét lenne. Fizetik a repülőjegyet oda-vissza, teljes ellátást kb. 5 napig /szállás, koszt/ és adnának valami zsebpénzt is. Utleveled bizonyára van, csak a japán beutazási vizumot kellene intézni. Én június 9.-től augusztus 31-ig sajnos nem leszek itthon, ezért most van a döntés és cselekvés ideje. Tanimoto felesége jelenleg itt van. Március 28.-án megy haza és feltétlenül szeretné tudni, hogy mi a válaszuk. Írd meg légy szíves, hogy mikor és hol leszel Pesten /esetleg több időpontot/ és akkor ha tehetem, megkereslek. Ha Te semmiképpen nem vállalsz, tudss-e Magad helyett valakit ajánlani? Az otthoni telefonszámom: 111-70-88
az Intézeti : 175-90-11 /359 mellék
Az otthoni cím : 1054 Budapest Bajcsy 60.
az Intézeti : 1250 Pf.28 I. Tancseki M.u.7.

Válaszodat várva barátsággal köszöntelek
Vikár László

30

Budapest, 1990. május 7.

Kedves Zeiga!

Es év nyarán /augusztus 18-20.-án/ lesz egy találkozója a határsíkon kívül élő magyaroknak Tatán, a szabadtéri színpadon. Ennek előkészületeiben dolgozunk most a tatabányai művelődési központtal. Így kerültem a múlt hét péntekén cseh-Komáromba, ahol a HAJÓS Együttest néztük meg, akik meg vannak hívva a nyári találkozóra.

Műsorukat nézve egyszerűen azt mondják, hogy most a lőrincrévi táncokat táncolják. Meg is tették. Becsületes törekvés mutatkozik előadásukban a stílus elsajátítására, de ez nem mindig valósul meg.

1990 Vikár László levele az MTA Zenetudományi Intézetből: „Kedves Zsiga, ma reggel telefonált Tanimoto Kazuyuki Japánból, hogy meg van a jegyünk és augusztus elején vehetjük majd át egy japán TV-s csoport vezetőjétől, akik ide jönnek filmezni s többet között Téged is szeretnének felvenni, hogy előzetes híradást tudjanak adni a japán nézőknek a Fesztivál-Konferencia előtt. Lázár Kati fogja kísérgetni őket s ő majd értesít – valószínűleg táviraton – hogy mikor mennek Hozzád. A japán TV-sek júl. 29-től augusztus 5-ig lesznek Magyarországon. Én gondolom, hogy székely harisnyában táncolhatsz is nekik egyet – ha van kedved. Azon gondolkozz, hogy nekik is, meg a Konferenciára is milyen tekerős, díszíté-
 tes, kötetlen dallamokat tudsz énekelni, olyanokat, amelyekre nem lehet táncolni, amelyek keservesek vagy kesergősek, olyan cifrázottak. [...] Jó egészséget kívánok Neked s már előre örülök a szeptemberi közös nagy utunknak. [...] Barátsággal köszöntelek: Vikár Laci.” • Budapest, 1990. június 7. [31]

1990 Lázár Katalin levele a japán TV-stáb Pécelre érkezéséről. • Budapest, 1990. július 24. [32]

1990 Vikár László levele az MTA Zenetudományi Intézetből: „[...] Ha úgy érzed, hogy ezek közül valamelyikre nem szívesen felelnél, nem baj, majd elmondom én. Ha valami másról is akarsz beszélni, nyugodtan elmondhatod. Remélem, hogy kérésemmel nem okozok túl nagy gondot Neked. Erre egyébként az Intézet lenti Kodály termében kerül sor du. 2-3 között. Szeretettel köszöntelek: Vikár Laci” • Budapest, 1990. július 24. [33]

31 Kedves Zsiga,

ma reggel telefonált Tanimoto Kazuyuki Japánból, hogy meg van a jegyünk és augusztus elején vehetjük majd át egy japán TV-s csoport vezetőjétől, akik ide jönnek filmezni s többek között Téged is szeretnének felvenni, hogy előzetes híradást tudjanak adni a japán nézőknek a Fesztivál-Konferencia előtt. Lázár Kati fogja kísérgetni őket s ő majd értesít – valószínűleg táviraton – hogy mikor mennek Hozzád. A japán TV-sek júl. 29-től augusztus 5-ig lesznek Magyarországon. Én gondolom, hogy székely harisnyában táncolhatsz is nekik egyet – ha van kedved. Azon gondolkozz, hogy nekik is, meg a Konferenciára is milyen tekerős, díszíté-
 tes, kötetlen dallamokat tudsz énekelni, olyanokat, amelyekre nem lehet táncolni, amelyek keservesek vagy kesergősek, olyan cifrázottak. [...] Jó egészséget kívánok Neked s már előre örülök a szeptemberi közös nagy utunknak. [...] Barátsággal köszöntelek: Vikár Laci.” • Budapest, 1990. június 7. [31]

Barátsággal köszöntelek

Vikár Laci

32

Budapest, 1990. júl. 24.

Kedves Zsiga bácsi!

Ugy látezik, a japánok is "balkanizálódnak", legalábbis ami a dátumokat illeti. Miután megtelefonálták nekem, hogy kedden akarnak Pécelre menni, most a mai napon kijelentették, hogy egy nappal hamarabb jönnek, és hétfőn szeretnék Zsiga bácsit lefilmezni. Nem közvetlenül velük beszéltem, hanem az itteni programszervezőjökkel, így azt tudtam mondani, hogy irok Zsiga bácsinak, és remélem, hogy a hétfő is jó. Én 9-kor találkozom velük a szállodában, és ahogy őket ismerem /illetve nem ismerem, csak feltételezem róluk/, rögtön indulunk is, úgyhogy gondolom, valamikor 10 és 11 óra között oda is érünk. Ha valami miatt nem jó az időpont, küldjön nekem Zsiga bácsi egy levelezőlapot a lakáscímemre, és akkor maradunk a keddi napnál: de ha mindegy, akkor hadd jöjjünk hétfőn, ha már így be vannak szóva!

Addig is minden jót kívánok Zsiga bácsiéknak

Lázár Kati

33

Kedves Zsiga,

amint arról már beszéltünk, november 17-én szombaton egy népzenei találkozót rendezünk az Intézetben kutatók-tanárok-gyűjtők számára. Szeretném, ha ezen, a japán utunkról mondanál néhány mondatot, jobban mondvá felelnél az alábbi kérdéseimre teljesen kötetlenül, párbeszéd formájában.

1. Mikor és hol rendezték a japán "Oiwake" fesztivált és tanácskozást?
2. Mi is az "Oiwake"?
3. Kik vettek részt ezen a japánokon kívül?
4. Miként hozható mindez kapcsolatba a mi népzenei bizonyos rétegével?
5. Amatőrök vagy profik voltak-e az előadók?
6. Lesz-e még máskor is "Oiwake" fesztivál?

1991 Irodalmi előadás Karsai Zsigmond és más neves művészek közreműködésével • Budapest, 1991. május 25. [34]

1992 „[...] Méréban is sokat táncoltunk és énekelünk és nagyon kedves emberekkel ismerkedtünk meg. Lovas kocsikkal kirándultunk a bivalyokhoz, ott tábortüzet raktunk. [...] Még egyszer köszönjük a szíves vendéglátást, a táncolást és éneklést, a jó hangulatot, az érdekes képeket és információkat, az evést és ivást, a szép időt Nálad. Azt a sok elfelejthetetlen élményt szíveink mélyében őrizzük meg. Sok szeretettel csókol az egész müncheni csoport nevében Gertrud és Klaus”. Gertrud Günther és Klaus Frantz, Folkloregruppe TRIKA • München, 1992. július 7. [35]

1992 Dr. Lugossy Emma gratulációja Karsai Zsigmond Életfa díjához • Budapest, 1992. szeptember 12. [36]

1994 Felkérőlevél a Fasori Gimnáziumban rendezendő Martin György emlékműsorra: „Kedves Zsiga! Itt küldöm a Martin György emlékműsor programját, amiről már előszóban beszélünk. Ezúton is nagyon köszönöm, hogy szerepléseddel rangossá teszed ezt a kis műsort. A gimnázium vezetésével megbeszéltem, hogy 13 órára már ott lehetünk, hogy egy kis próbát tarthassunk előtte. Így arra is számítok, hogy időben ott leszel. Feltétlenül várunk! Budapest, 1994. április 6. Sok szeretettel köszönt: Borbély Jolán. Az iskola címe: 1071 Budapest, Gorkij fasor 17/21.”. A levél hátoldalán Karsai Zsigmond kéziratos jegyzete az általa elmondandó szöveghez (l. következő tétel). • Budapest, 1994. április 6. [37]

34

MEGHÍVÓ

az „Egekbe nyúló hármasszög” c.

Széchenyi István irodalmi dokumentum-előadásra

1991. május 25-én 19 órára

az MTA Kongresszusi termébe (Bp. I. Országház u. 28.)

Szereplők:

BÁNFFY GYÖRGY, BESSENYEI FERENC,
TORDY GÉZA, PAPP JÁNOS, SZÉLYES IMRE
színművészek,

KARSAI ZSIGMOND néptáncos és a
FESTETICS QUARTETT

Válogatta és szerkesztette: DEBRECZENI DÓRA

Rendező: HEVÉR ZOLTÁN

35

München, júliusban 1992

Kedves Zsiga bácsi,

szerencsésen visszaérkeztünk Münchenbe és nagyon szép emlékeket hoztunk magunkkal a Magyarországon és Erdélyben töltött idővel kapcsolatban.

36

Kedves Zsiga!

Hallottam kitüntetéséről, ezúton szívből gratulálok; jó egészséget és további sikereket kívánok.

Sok szíves üdvözléssel:

Budapest, 1992. szept. 12.

37

Kedves Zsiga!.....!

Itt küldöm a Martin György emlékműsor programját, amiről már előszóban beszélünk.

Ezúton is nagyon köszönöm, hogy szerepléseddel rangossá teszed ezt a kis műsort. A gimnázium vezetésével megbeszéltem, hogy 13 órára már ott lehetünk, hogy egy kis próbát tarthassunk előtte. Így arra is számítok, hogy időben ott leszel.

Feltétlenül várunk! Sok szeretettel köszönt:

B u d a p e s t, 1994. április 6.

Az iskola címe: 1071. Budapest, Gorkij fasor 17/21.

1994 „Dr. Martin Györgyről, TINKÁRÓL. Valamikor 1951–52-ben találkoztam először Tinkával. Azt hiszem Molnár Pista bácsi Együttesénél, a »Csili«-ben. '53–'54-ben kijárt Pécelre hozzám a pontozót tanulni. Mindig vasárnap jött dél előtt, 1 óra körülig táncoltunk, beszélgettünk, majd ebédeltünk. Azután sietett, hogy vonattal eljusson Bagra, mert akkor ott is gyűjtött. '54-ben kezdtem leírni Lőrincréve táncos alkalmait kezdve január elsejével és befejezve szilveszterrel. Vargyas Lajosnak is bemutatott egy alkalommal. Abban az időben készítette első némafilmjét Pécelen velem. Vásárhelyi Laci, Bodnár Sándor és Kiss Márta, ha jól emlékszem a nevére, volt jelen. '63-ban a Margitszigeten pontoztam, Fülöp Feri bácsi Marosbogátról, Csombor Endre és felesége, Teri marosszéki csárdást táncoltak. Sokat beszélgettünk a táncokról. Voltunk egy közös gyűjtőúton Erdélyben, Lőrincrévén egy unokatestvérem lánya lakodalmán, Karsai Gyula Gizi lányánál. Miriszlóiak is voltak, mert oda ment férjhez. Sokat filmezett jó táncosokat, magyarokat és románokat is. Elmentünk Péterfalvára is, ahol énekeket és táncokat is sikerült felvenni. Onnat elmentünk Királyfalvára, nagyon érdekes öregasszony énekelt balladákat és mesélt. Ott már csatlakozott hozzánk Kallós Zoltán is, így mentünk fel Jobbágytelkére Balla Antiékhöz húshagyó keddre, ami 3 napig tartott. Hazafelé meglátogattuk Varga Jóskát Mérán. A »Lőrincréve táncai és táncélete« c. könyv megírásakor sokat voltunk együtt. Fotókat csinált minden figuráról. Egy alkalommal mondta, hogy az egész magyar területen, akikkel találkozott, akik a legtöbb figurát tudták saját területükről, az a vistai Mundruc és Karsai Zsiga Lőrincrévé-

38

Dr. Martin Györgyről
TINKÁRÓL

— Valamikor 1951-52-ben találkoztam először Tinkával.
— 53-54-ben kijárt Pécelre hozzám a pontozót tanulni.
— '53-'54-ben kijárt Pécelre hozzám a pontozót tanulni.
— 54-ben kezdtem leírni Lőrincréve táncos alkalmait kezdve január elsejével és befejezve szilveszterrel.
— Vargyas Lajosnak is bemutatott egy alkalommal.
— 1955-ben készített első némafilmjét Pécelen velem.
— 63-ban a Margitszigeten pontoztam, Fülöp Feri bácsi Marosbogátról, Csombor Endre és felesége, Teri marosszéki csárdást táncoltak.
— Sokat beszélgettünk a táncokról.
— Voltunk egy közös gyűjtőúton Erdélyben, Lőrincrévén egy unokatestvérem lánya lakodalmán, Karsai Gyula Gizi lányánál.
— Miriszlóiak is voltak, mert oda ment férjhez.
— Sokat filmezett jó táncosokat, magyarokat és románokat is.
— Elmentünk Péterfalvára is, ahol énekeket és táncokat is sikerült felvenni.
— Onnat elmentünk Királyfalvára, nagyon érdekes öregasszony énekelt balladákat és mesélt.
— Ott már csatlakozott hozzánk Kallós Zoltán is, így mentünk fel Jobbágytelkére Balla Antiékhöz húshagyó keddre, ami 3 napig tartott.
— Hazafelé meglátogattuk Varga Jóskát Mérán.
— A »Lőrincréve táncai és táncélete« c. könyv megírásakor sokat voltunk együtt.
— Fotókat csinált minden figuráról.
— Egy alkalommal mondta, hogy az egész magyar területen, akikkel találkozott, akik a legtöbb figurát tudták saját területükről, az a vistai Mundruc és Karsai Zsiga Lőrincrévé-

39

Drága Zsiga bácsi!

Kevélem levelem jó egészségedben találja. Semélyesen néudéloztam megírtam, de míg ezzel lenül utóvallednem, tén levelem hivívom, dol-jérme lehetne.

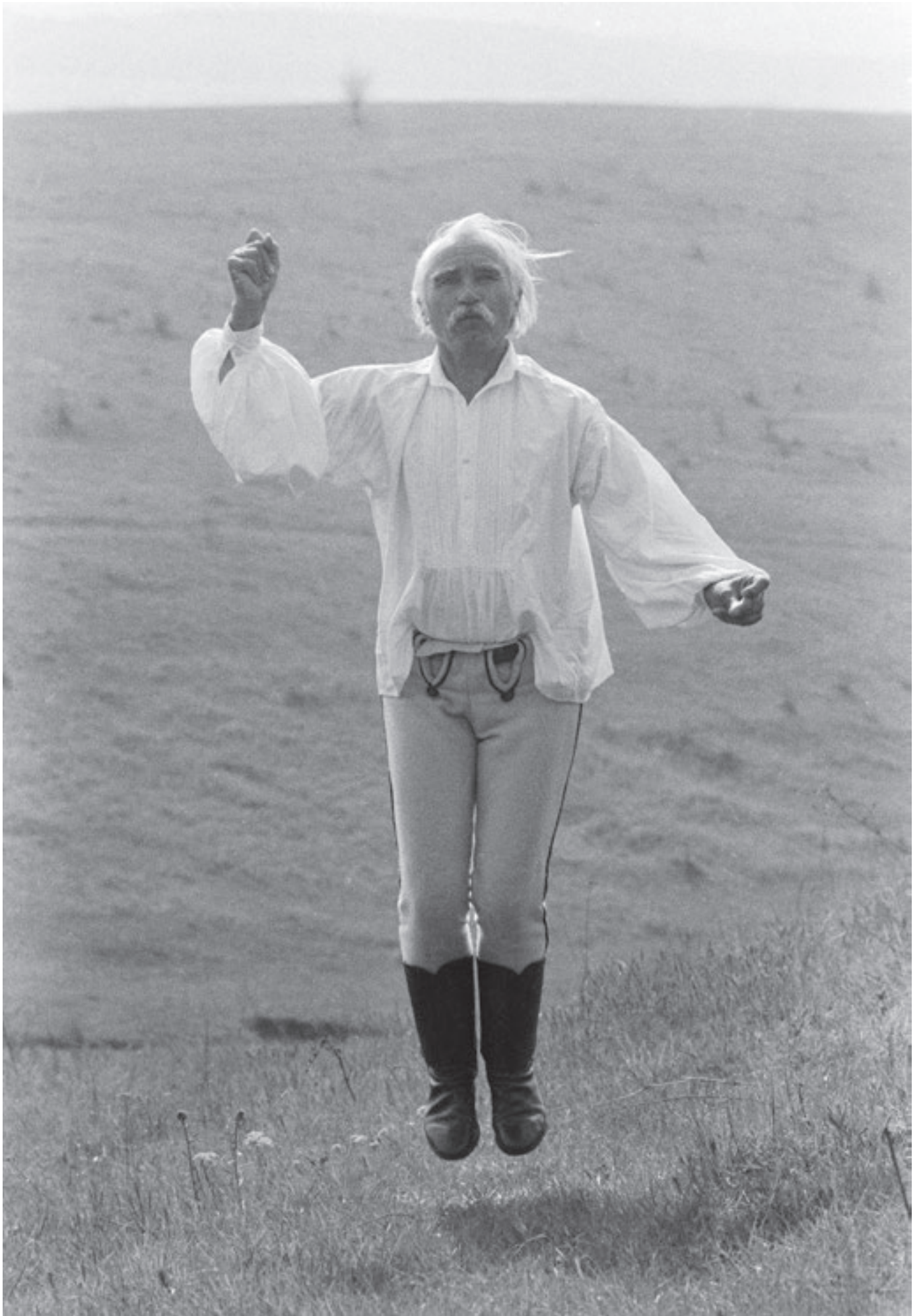
A Budapesti Küvelödei Központ felkért, hogy pedagógusokozól tartalé továbblépzeát. Éa azt je-leuti, hogy 20-30, köbbiségében nő vagy aaz az

ről. Sajnos azóta, hogy már nincs Tinka, a táncok veszítettek tisztaságukból. Sok a keverék. De hát ki tudja már ellenőrizni.”

• Budapest, 1994. április 6. [38]

1994 Juhász Katalin levélben kér segítséget Karsai Zsigmondtól pedagógusoknak tartandó továbbképzéshez.

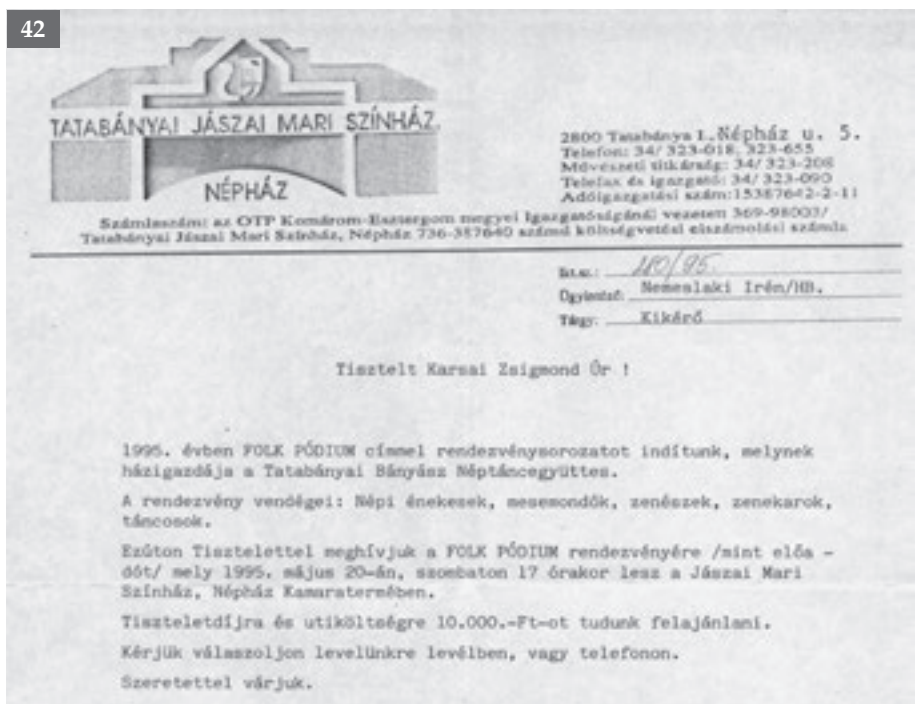
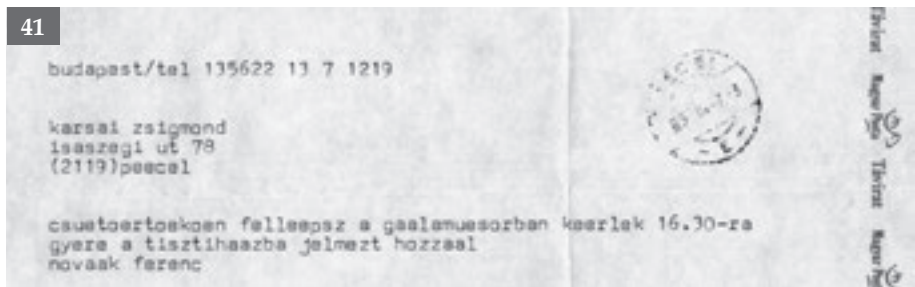
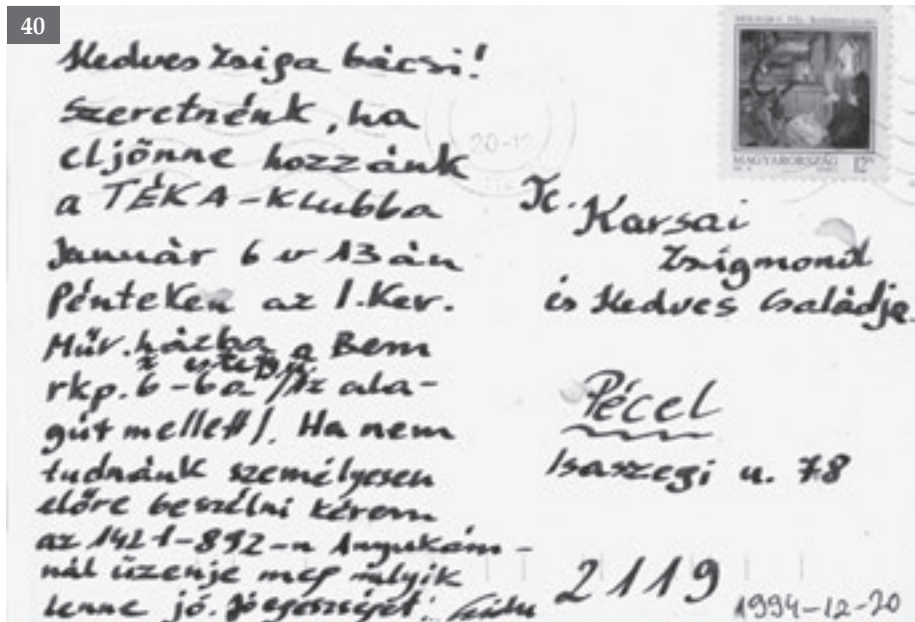
• Budapest, 1994. szeptember 24. [39]

1994 Csatai László: „Kedves Zsiga bácsi! Szeretnénk, ha eljönné hozzánk a TÉKA-klubba január 6. v. 13-án pénteken az I. ker. Műv. Házba a Bem rkp. 6-ba. [...] Jó egészséget: Csidu” • Budapest, 1994. december 20. [40]

1995 Novák Ferenc telefonon feladott táviratában meghívja Karsai Zsigmondot, hogy az 1995-ös év egyik kitüntetettjeként a Magyar Művészetért Díj gálaműsorában szerepeljen: „Csütörtökön fellépsz a gálaműsorban. Kérlek, 16.30-ra gyere a Tisztiházba. Jelmezt hozzá! Novák Ferenc” • Budapest, 1995. január 19. [41]

1995 Tatabányai Jászai Mari Színház, Népház: „Tisztelt Karsai Zsigmond Úr! 1995. évben FOLK PÓDIUM címmel rendezvénysorozatot indítunk, melynek házigazdája a Tatabányai Bányász Néptáncegyüttes. A rendezvény vendégei: népi énekesek, mesemondók, zenészek, zenekarok, táncosok. Ezúton tisztelettel meghívjuk a FOLK PÓDIUM rendezvényére (mint előadót), mely 1995. május 20-án, szombaton 17 órakor lesz a Jászai Mari Színház, Népház Kamaratermében. Tiszteletdíjra és útiköltségre 10.000 Ft-ot tudunk felajánlani. Kérjük, válaszoljon levelünkre levélben, vagy telefonon. Szeretettel várjuk. Üdvözlettel: Nemeslaki Irén művészeti-nevelési igh.” • Tatabánya, 1995. április 10. • A borítékban Karsai Zsigmond válaszelevele piszkozatban:

„Tisztelt Nemeslaki Irén! Felkérő levelére és a korábbi beszélgetésünkre visszatérve válaszolok. A május 20-i időpont megfelel. [...] Szeretném tudni, hogy a zenét kik szolgáltatják. Jó volna egy táncos lány is, akivel a lőrincrői csárdást is bemutatthat-

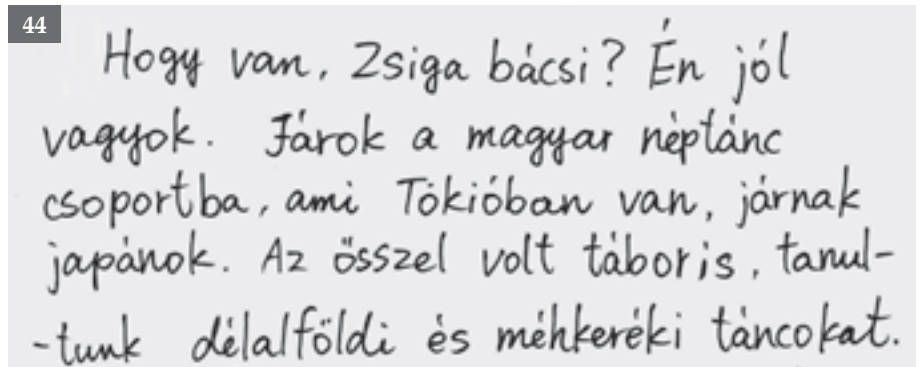
nám. Úgy érkezem, hogy esetleg egy kis próbát is tarthatnánk. Én lőrincrői viseletben leszek. [...]” • Pécel, 1995. április 10. • Válasz: „Tisztelt Karsai Zsigmond Úr! Levelét megkaptam. Szeretettel várjuk 1995. május 20-án, szombaton

17.00 órakor kezdődő FOLK PÓDIUM rendezvényünkre. Zenét a zenekarunk (Bokuly banda) szolgáltatja, táncos lány is lesz. Az előadás előtt próbát is tud tartani. Tisztelettel: Nemeslaki Irén”. • Tatabánya, 1995. május 9. [42]

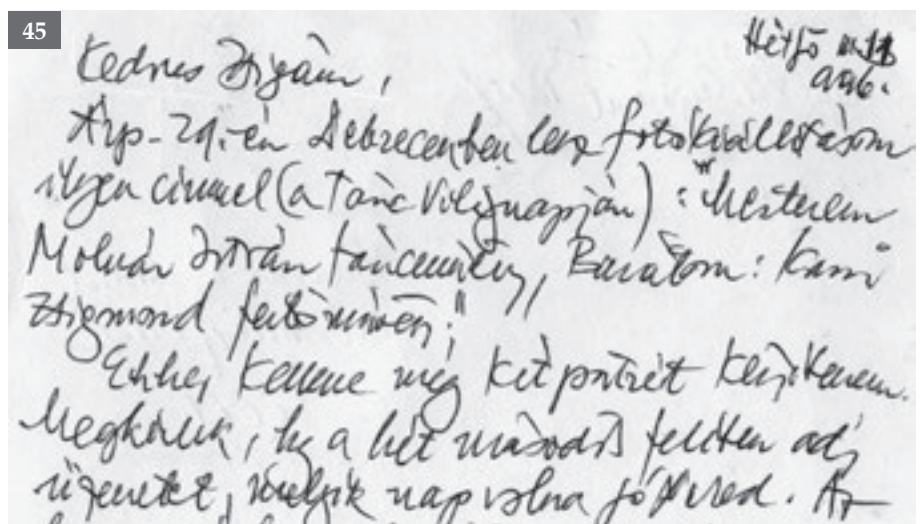
1995 Dévai János, a Népzenei Rovat szerkesztője, Magyar Rádió: „Kedves Zsiga bácsi! Szeretnék meghívni a »Népzenei portré« c. műsorba. Ennek felvétele 1995. szeptember 26-án lenne 17-től 19 óráig a 11-es stúdióban. A műsor táncosi és énekesi pályafutásodról szólna. Hozzáál magaddal minden olyan hangfelvételt (magnószalagot, lemezt), amelyen énekelsz, hogy minél színesebb legyen a műsor. Én is kikeresem az archívumból az összes felvételed. [...] Szeretettel és tisztelettel várlak!” • Budapest, 1995. szeptember 15. [43]

1995 Umeda Rika: „Kedves Zsiga bácsi! Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog új évet kívánok! [Season's Greetings and Best Wishes for The New Year] Hogy van, Zsiga bácsi? Én jól vagyok. Járok magyar néptánc csoportba, ami Tokióban van, járnak japánok. Az ősszel volt tábor is, tanultunk délalföldi és méhkeréki táncokat. Jövőre fogunk tanulni lőrincrévit. Biztos jó lesz, ugye? Sok boldogságot kívánok! Sok szeretettel, Rika” • Tokió, 1995. december 12. [44]

1996 Falvay Károly: „Kedves Zsigám, Ápr. 29-én Debrecenben lesz fotókiállításom ilyen címmel (a Tánc Világnapján): »Mesterem: Molnár István táncmester, Barátom: Karsai Zsigmond festőművész«. Ehhez kellene még két portrét készíttetnem. Megkérlek, hogy a hét második felében adj üzenetet, melyik nap volna jó neked. Az lenne jó, ha valami napos időt fognánk ki. Várom a telefonhívásod, ölel Karsai” • Budapest, 1996. március 11. [45]

1996 Bálint Károly levélborítékja • Solymár, 1996. április 12. [46]

Drága Zsiga bácsi !
BOLDOG SZÜLETÉSNAPOT
 KÍVAINUNK
 videlmat és muzsikáist
 egészséggel és telkenéggel
 ékente !
 Nagyon sok puost küldünk
 neked !
 Edward , Manna , SANYI , SEBI
 XXX ZIGI

1996 Születésnap jókívánság második felesége leányától, Mannától (Dobó Magdolna Annától) és családjától
 • Skócia, 1996. szeptember 20. [47]

1996 Sebő Ferenc karácsonyi üdvözlőlapja • Budapest, 1996. december 18. [48]

1997 Válasz a felkérésre, amely az apátfalvi Népművészet Mestere, Kardos István tiszteletére, az 1997. december 20-ára tervezett - Nagy Albert, a Szeged Táncegyüttes vezetője által megrendezendő - emlékműsorra érkezett a helyi művelődési ház igazgatójától: „Tisztelt Oláh Sándor Úr! Köszönettel vettem kedves felkérésüket Kardos Pista bácsi 100-ik születésnapjára emlékműsorára. Sajnálattal kell közölnöm, hogy a már beütemezett programom miatt nem vállalhatom felkérésüket. Remélem, jól fog sikerülni a jó táncos vőfély emlékműsora. Sokat gondolok Pista bácsira és táncos partnerére, közös szerepléseinkre. Mindig élmény volt látni karakteres mozgásukat.” • Pécel, 1997. szeptember 17. [49]

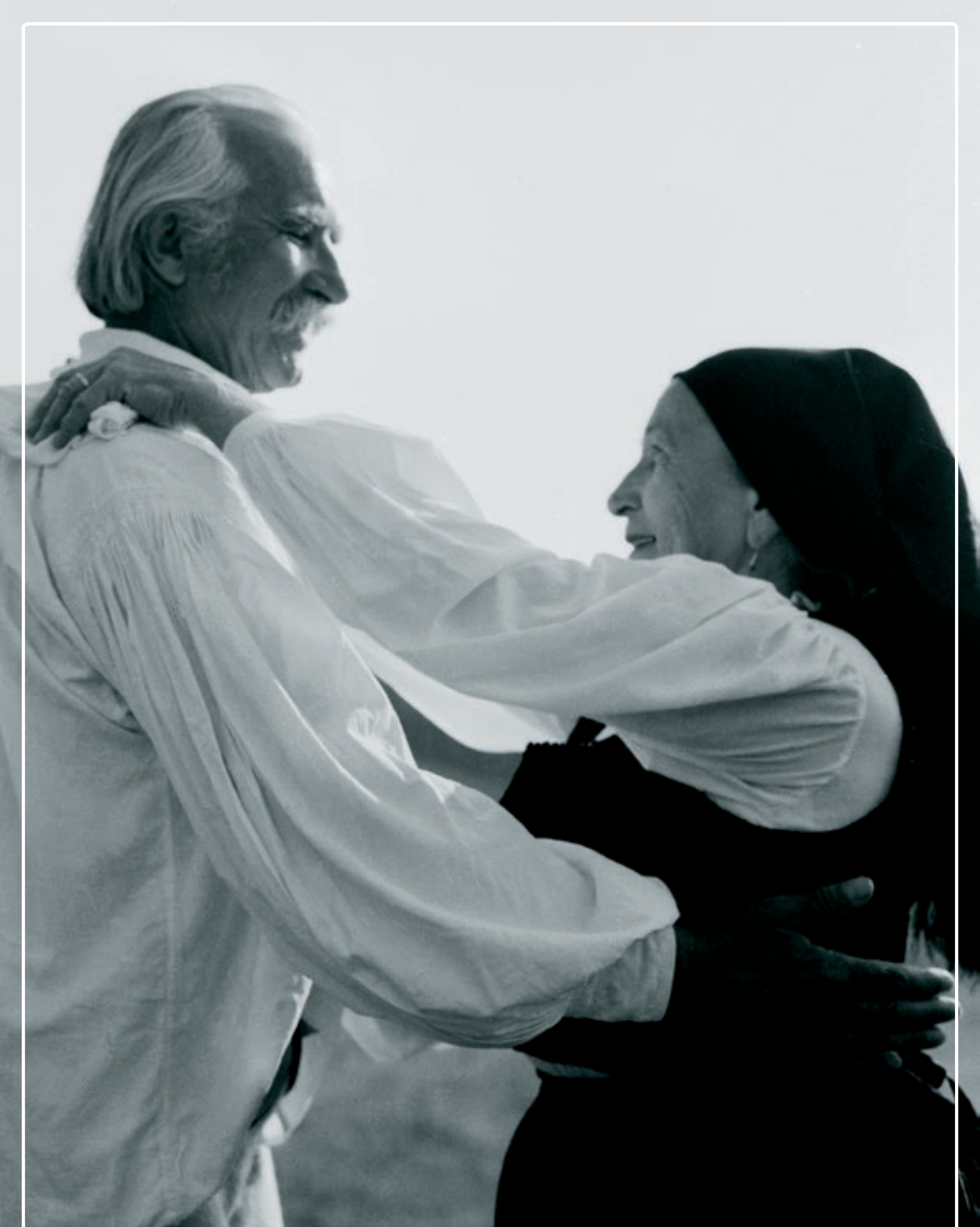
Tisztelt Oláh Sándor Úr!
 Köszönettel vettem kedves felkérésüket Kardos Pista bácsi 100-ik születésnapjára emlékműsorára. Sajnálattal kell közölnöm, hogy a már beütemezett programom miatt nem vállalhatom felkérésüket. Remélem, jól fog sikerülni a jó táncos vőfély emlékműsora. Sokat gondolok Pista bácsira és táncos partnerére, közös szerepléseinkre. Mindig élmény volt látni karakteres mozgásukat.

Önarckép – akvarell, 1942 • Önarckép – olaj, 1954 • Pontozó – olaj, 1984 (Reprodukció: Szöllösi Mihály)

FOLKMAĞAZIN

Ára: 1200 Ft
Előfizetőknek: 600 Ft

nka
Nemzeti Kulturális Alap